

ผลการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ข้อมูลทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย 12 แห่ง ช่วงปี 2541-2546 รายไตรมาส มาประมาณการ โดยใช้วิธี Stochastic frontier approach ซึ่งเป็น Parametric Approach และใช้โปรแกรม Frontier 4.1 เพื่อคำนวณหาค่าประสิทธิภาพทางด้าน ต้นทุน รายได้ และกำไรของธนาคารดังกล่าว ใน 2 แบบจำลอง โดยแบบจำลองแรกเป็น Unrestricted Model ที่รวม non-interest income เข้าเป็นตัวแปรหนึ่งในแบบจำลอง ส่วนอีกแบบจำลองหนึ่งเป็น Restricted Model ที่ไม่รวม non-interest income เข้าเป็นตัวแปรในแบบจำลอง เพื่อประมาณการหาค่าประสิทธิภาพ

ส่วนประเด็นความเสี่ยง 5 ด้านที่ได้กล่าวมาแล้ว ในการศึกษาครั้งนี้ ได้นำ Hedonic Price Index มาใช้ เพื่อปรับตัวแปรผลผลิตให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่แต่ละธนาคารมี ก่อนจะนำข้อมูลดังกล่าว มาใช้เป็นตัวแปรในการประมาณการค่าประสิทธิภาพทั้ง 3 ด้าน จากการประมาณค่า โดย Hedonic Price Index ทำให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์รายปีของแต่ละธนาคารที่จะนำมาปรับข้อมูลตัวแปรผลผลิตให้สอดคล้องกับความเสี่ยงของแต่ละธนาคาร ดังนี้

ตารางที่ 5.1

ค่าสัมประสิทธิ์รายปี ปี 2541-2543 ของแต่ละธนาคารที่จะนำมาปรับข้อมูลตัวแปรผลผลิต

ธนาคาร/ปี	2541	t-ratio	2542	t-ratio	2543	t-ratio
BBL	-15.25175	-1.35160	15.61078	2.53672***	2.86867	0.10218
KBANK	-14.95732	-1.35318	15.48210	2.56175***	2.85842	0.10351
SCB	-14.78057	-1.33997	15.49026	2.57065***	2.81220	0.10210
BAY	-14.60047	-1.34112	15.44104	2.60241**	2.74894	0.10145
BOA	-14.00624	-1.34520	15.57439	2.73315**	2.90762	0.11117
KTB	-15.12222	-1.35923	15.41750	2.52109***	3.04250	0.10910
SCIB	-14.60510	-1.37399	15.44359	2.65496**	2.77926	0.10442
BT	-13.66906	-1.35473	15.41246	2.66250**	2.77880	0.10478
DBS	-13.97342	-1.34679	15.63475	2.77101**	3.05204	0.11860
SCNB	-13.59158	-1.34330	15.76901	2.85648**	3.11472	0.12245
UOB	-13.49627	-1.35607	15.80239	2.88951**	3.14859	0.12459
TMB	-14.47156	-1.34276	15.46696	2.63764**	2.70825	0.10081

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม limdep

หมายเหตุ ** เป็นค่า t-ratio ที่มีระดับนัยสำคัญ 99%, *** เป็นค่า t-ratio ที่มีระดับนัยสำคัญ 98%

ตารางที่ 5.2

ค่าสัมประสิทธิ์รายปี ปี 2544-2546 ของแต่ละธนาคารที่จะนำมาปรับข้อมูลตัวแปรผลผลิต

ธนาคาร/ปี	2544	t-ratio	2545	t-ratio	2546	t-ratio
BBL	9.42975	0.43903	21.84792	14.97167*	22.43494	4.36656*
KBANK	9.20566	0.43380	21.71541	14.86484*	22.23145	4.39519*
SCB	8.96749	0.42297	21.71934	14.77159*	22.10437	4.38371*
BAY	8.95847	0.42834	21.60130	14.82368*	22.01757	4.41655*
BOA	9.09955	0.44592	21.53541	14.95167*	21.84658	4.54459*
KTB	9.00472	0.42150	21.73744	14.80336*	22.20733	4.34079*
SCIB	9.21478	0.44493	21.58907	14.77427*	21.96426	4.41064*
BT	8.92524	0.43196	21.53759	14.83119*	21.83252	4.47726*
DBS	9.29399	0.46167	21.54019	15.08277*	21.84556	4.61584*
SCNB	9.43141	0.47130	21.56373	15.21593*	21.88101	4.70722*
UOB	9.47595	0.47618	21.54273	15.23801*	21.84562	4.70656*
TMB	8.95697	0.43035	21.58565	14.83133*	21.93392	4.43428*

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม limdep

หมายเหตุ *เป็นค่า t-ratio ที่มีระดับนัยสำคัญ 99.9%

จากค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้ในตารางข้างต้น สามารถคำนวณเป็นค่าQuality-Adjusted

Price Index ได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 5.3

ค่า Quality-Adjusted Price Index ปี 2541-2546 ของ

แต่ละธนาคารที่จะนำมาปรับข้อมูลตัวแปรผลผลิต

ธนาคาร/ปี	2541	2542	2543	2544	2545	2546
BBL	1.00000	0.98787	0.91110	0.99512	1.00000	1.00000
KBANK	0.98070	0.97973	0.90784	0.97148	0.99393	0.99093
SCB	0.96911	0.98025	0.89316	0.94634	0.99411	0.98527
BAY	0.95730	0.97713	0.87307	0.94539	0.98871	0.98140
BOA	0.91834	0.98557	0.92347	0.96028	0.98570	0.97377
KTB	0.99151	0.97564	0.96631	0.95027	0.99494	0.98985
SCIB	0.95760	0.97729	0.88270	0.97244	0.98815	0.97902
BT	0.89623	0.97532	0.88255	0.94188	0.98580	0.97315
DBS	0.91618	0.98939	0.96934	0.98080	0.98591	0.97373
SCNB	0.89115	0.99789	0.98924	0.99530	0.98699	0.97531
UOB	0.88490	1.00000	1.00000	1.00000	0.98603	0.97373
TMB	0.94885	0.97877	0.86015	0.94523	0.98800	0.97767

ที่มา จากการคำนวณ โดยการหารค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละธนาคารด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของธนาคารที่มีค่ามากที่สุด

จากผลที่ได้ในตารางที่ 5.3 สามารถสรุปค่าความเสี่ยงในช่วงปี 2541-2546 ได้โดยธนาคารที่มีค่า Quality-Adjusted Price Index มาก แสดงว่ามีความเสี่ยงน้อย ตรงกันข้ามกับธนาคารที่มีความเสี่ยงมาก จะมีค่า Quality-Adjusted Price Index น้อย โดยในปี 2541 ธนาคารที่มีความเสี่ยงมาก คือ UOB ปี 2542 คือ BT ปี 2543 คือ TMB ปี 2544 คือ BT ปี 2545 คือ BOA และปี 2546 คือ BT ส่วนธนาคารที่มีความเสี่ยงน้อย ในปี 2541 ได้แก่ BBL ปี 2542 – 2544 ได้แก่ UOB ส่วนปี 2545 – 2546 ได้แก่ BBL

หลังจากปรับข้อมูลผลผลิต โดยการนำค่า Quality-Adjusted Price Index ในตารางที่ 5.3 มาคูณกับข้อมูลดังกล่าวแล้ว ก็จะนำข้อมูลผลผลิตที่ได้ มาใช้เป็นตัวแปรในแบบจำลอง เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพทั้ง 3 ด้านต่อไป ซึ่งผลการศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 5.4

ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน, รายได้ และกำไร ปี 2541 จากแบบจำลองที่ 1
(รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต)

ธนาคาร	ลำดับ	ต้นทุน	ลำดับ	รายได้	ลำดับ	กำไร
BBL	1	1.08403673	11	0.96754746	6	0.60523973
SCB	2	1.11816090	8	0.98009329	10	0.50161952
BAY	3	1.16252660	7	0.98016584	12	0.26642765
BOA	4	1.16412455	1	0.98431102	4	0.69135964
TMB	5	1.16522358	2	0.98333635	7	0.56724133
SCNB	6	1.17559415	9	0.97930688	8	0.55892811
DBS	7	1.17873115	4	0.98290256	2	0.79580412
KTB	8	1.19020675	3	0.98319364	9	0.54401993
KBANK	9	1.19068065	5	0.98157935	11	0.39908814
UOB	10	1.19833630	10	0.97332010	3	0.73487928
SCIB	11	1.21816895	12	0.96721114	5	0.62682916
BT	12	1.22513698	6	0.98065632	1	0.88363212

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

จากตารางที่ 5.4 เห็นได้ว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนสูงที่สุด 4 อันดับแรก คือ BBL, SCB, BAY และ BOA โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.08403673, 1.11816090, 1.16252660 และ 1.16412455 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารเหล่านี้สามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้ โดย BBL ถึงแม้ค่าใช้จ่ายรวมจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.2

และดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ระยะยาว เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.6 แต่สามารถลดดอกเบี้ยจ่ายรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ลงได้ถึงร้อยละ 31.6 รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย ที่สำคัญ คือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ลดลงร้อยละ 11.3 แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BBL อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.96754746 ซึ่งเกิดจากการลดลงของรายได้ดอกเบี้ยและส่วนลดรับ ร้อยละ 16.7 ทั้งนี้เป็นผลจากสินเชื่อดอกเบี้ย รวมทั้งความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าลดลง ประกอบกับ อัตราดอกเบี้ยในการให้กู้ยืมลดลงอย่างรวดเร็วในไตรมาสสุดท้าย นอกจากนี้ รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยยังลดลงอีก เนื่องจากรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ลดลงร้อยละ 16.6 รวมถึงกำไรจากการขายตราสารหนี้ ลดลงร้อยละ 66.0 ตามภาวะเศรษฐกิจขบเซา ทำให้ผลประกอบการในปีนี้ของ BBL ไม่ดีนัก และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไร จะเห็นว่า BBL อยู่ลำดับ 6 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.60523973 สำหรับ SCB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ลำดับ 2 สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริหารให้ลดลงได้ด้วยการใช้มาตรการประหยัดต่าง ๆ และการใช้ทรัพยากรทุกประเภทอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ลดลงร้อยละ 25.6 เนื่องจากธนาคารมีการปรับลดเงินช่วยเหลือค่าครองชีพของพนักงานทุกระดับลงตามภาวะเศรษฐกิจ รวมทั้งมีนโยบายในการบริหารบุคลากรที่มีอยู่ของธนาคารให้มีประสิทธิภาพสูงสุด คือ ไม่รับพนักงานเพิ่ม ทั้งที่ธนาคารมีการเปิดสาขาใหม่ และมีปริมาณธุรกรรมเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ที่ลดลงได้ถึงร้อยละ 1.5 ทั้ง ๆ ที่ในปีก่อน ๆ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้มีอัตราการเพิ่มขึ้นตามปริมาณธุรกรรมปีละประมาณร้อยละ 20.0 รวมถึงค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมธุรกิจ ซึ่งลดลงจากปีก่อนประมาณร้อยละ 50.0 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับธุรกรรมต่าง ๆ เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าของใช้สำนักงาน ค่าแบบพิมพ์ และค่าของใช้เกี่ยวกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ที่ลดลงได้ถึงร้อยละ 8.1 ด้วยมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังกล่าว แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า SCB อยู่ลำดับ 8 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98009329 ซึ่งไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เป็นเพราะหนี้มีปัญหาที่เพิ่มขึ้น ทำให้ธนาคารต้องระงับการรับรู้รายได้มากขึ้น เป็นผลให้รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิที่หักต้นทุนดอกเบี้ยแล้วลดลงอย่างมาก มีเพียงการลดต้นทุนเงินฝากที่ช่วยให้รายได้ดอกเบี้ยสุทธิมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในไตรมาสที่สี่ของปี ถึงแม้ธนาคารจะพยายามแสวงหารายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นก็ตาม ทำให้ผลประกอบการในปีนี้อาจไม่ดีเท่าที่ควรเช่นกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรควบคู่กันไปด้วย จะเห็นว่า SCB อยู่ลำดับ 10 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.50161952 ส่วน BAY นั้น ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดี เป็นลำดับ 3 แต่ถ้าพิจารณาค่าประสิทธิภาพแล้ว จะเห็นว่า สูงกว่า SCB ซึ่งอยู่ลำดับ 2 มาก ดังนั้น สถานการณ์จากข้อเท็จจริง

จึงไม่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพการบริหารต้นทุนที่ดีอย่างเด่นชัด โดยค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยในปีนี้เพิ่มขึ้นในอัตราสูงกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ดอกเบี้ย และเงินปันผล จากการที่ปริมาณเงินฝากของธนาคารขยายตัวในอัตราสูงกว่าการขยายตัวของสินเชื่อ นอกจากนี้ ธนาคารยังรับรู้ผลขาดทุนจากการลดลงของเงินลงทุนอย่างถาวร เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันอีกด้วย และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่กันไป จะเห็นว่าสอดคล้องกับสิ่งที่กล่าวมา ซึ่ง BAY อยู่ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98016584 ส่งผลให้ธนาคารมีผลขาดทุนสุทธิ ทั้ง ๆ ที่ปีก่อนธนาคารมีกำไรสุทธิ สอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้ คือ BAY อยู่ลำดับสุดท้าย โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.26642765 ส่วน BOA ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีเป็นลำดับ 4 นั้น สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 9.3 โดยค่าใช้จ่ายหลักในหมวดนี้ที่ลดลง คือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่กันไป จะเห็นว่า BOA กลับอยู่ลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98431102 ทั้งนี้เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ทั้งรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 และรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 60.1 โดยส่วนใหญ่มาจากกำไรจากการปริวรรต ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 64 ทำให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีตามไปด้วย คือ BOA อยู่ลำดับ 4 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.69135964

ส่วนธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำที่สุด 4 อันดับ คือ BT, SCIB, UOB และ KBANK โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.22513698, 1.21816895, 1.19833630 และ 1.19068065 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก BT มีค่าใช้จ่ายจากการประกอบการเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 127.8 ทั้งนี้เกิดจากการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น เพื่อให้ธนาคารมีฐานะการเงินมั่นคง ประกอบกับค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 51.0 จากการเร่งขยายเงินฝากเพื่อรักษา และเพิ่มสภาพคล่องให้เพียงพอ นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยยังเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 285.4 ซึ่งเกิดจากรายการที่สำคัญ คือ การขาดทุนจากการลดเงินลงทุนในหลักทรัพย์ และถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BT อยู่ลำดับ 6 ซึ่งอยู่ลำดับกลาง ๆ โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98065632 เป็นเพราะว่า รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงร้อยละ 10.3 เนื่องจากเงินให้สินเชื่อลดลง และธนาคารได้หยุดรับรู้รายได้จากเงินให้กู้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ที่ต่ำลง นอกจากนี้ รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเอง ก็ลดลงถึงร้อยละ 56.3 ตามภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ธนาคารมีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรแล้ว พบว่า BT อยู่ลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.88363212 จะเห็นว่าไม่สอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน และ

รายได้ดังที่กล่าวมา และตรงข้ามกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้ในตารางที่ 5.8 คือ BT อยู่ลำดับ 9 ในแบบจำลองที่ 1 ซึ่งรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรหนึ่งในตัวแปรผลผลิต โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.82783939 และอยู่ลำดับ 11 ในแบบจำลองที่ 2 ที่ไม่ได้รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรหนึ่งในตัวแปรผลผลิต โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.84172539 ส่วน SCIB ซึ่งมีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 11 ก็เช่นเดียวกัน คือ มีการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ร้อยละ 33.67 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก และรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.87 และร้อยละ 93.87 ตามลำดับ นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี้ยเอง ก็เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน ร้อยละ 5.55 ซึ่งเกิดจากผลขาดทุนจากตราสารทางการเงิน และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่กันไป พบว่า SCIB อยู่ลำดับสุดท้าย โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.96721114 ซึ่งเกิดจากการลดลงของรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ คิดเป็นร้อยละ 171.30 ทั้งนี้เป็นเพราะรายได้จากเงินให้สินเชื่อ และรายได้จากการปล่อยกู้ระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ลดลงร้อยละ 9.98 และร้อยละ 49.4 ตามลำดับ นอกจากนี้ ธนาคารยังมีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 103.29 ส่วนใหญ่เกิดจากผลขาดทุนจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็นผลจากค่าเงินบาทที่แข็งขึ้นเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ จากผลของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน และรายได้ดังที่กล่าวมา ทำให้ผลประกอบการของธนาคารขาดทุนสุทธิ ซึ่งค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร พบว่า SCIB อยู่ลำดับ 5 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.62682916 ซึ่งสอดคล้องน้อยกว่าค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้จากตารางที่ 5.8 คือ SCIB อยู่ลำดับ 11 ในแบบจำลองที่ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.75831076 และอยู่ลำดับ 7 ในแบบจำลองที่ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.91831274 สำหรับ UOB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ลำดับ 10 ถึงแม้จะสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมได้ จนทำให้ค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 15.55 แต่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงขึ้นมาก เนื่องจากภาวะตึงตัวของตลาดเงิน ส่งผลให้เกิดการแข่งขันด้านเงินฝาก ทำให้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นมาก ประกอบกับการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 13,050 ล้านบาท ทำให้ผลประกอบการของธนาคารไม่ดีเท่าที่ควร และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ประกอบกันไปด้วยแล้ว พบว่า UOB อยู่ลำดับ 10 เช่นกัน โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97332010 ซึ่งเป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าลดลง ประกอบกับธนาคารได้ชะลอการปล่อยสินเชื่อ ส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อลดลงมาก ขณะที่รายได้เงินปันผลจากการลงทุนในหลักทรัพย์ก็ลดลงเช่นกัน เนื่องจากธุรกิจออกหลักทรัพย์โดยส่วนใหญ่มีผลประกอบการไม่ดีนัก แม้ว่ารายได้ที่มีโชดอกเบี้ยจะเพิ่มขึ้นก็

ตาม แต่ผลของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้กลับไม่สอดคล้องกัน คือ UOB อยู่ลำดับ 3 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.73487928 และตรงข้ามกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้จากตารางที่ 5.8 คือ UOB อยู่ลำดับ 12 ทั้งในแบบจำลองที่ 1 และแบบจำลองที่ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.73893801 และ 0.81477510 ตามลำดับ ส่วน KBANK ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ลำดับ 9 นั้น มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.1 และค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นในอัตราสูงถึงร้อยละ 35.5 เช่นกัน ประกอบกับธนาคารได้รับผลกระทบจากปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งยังขยายตัวอยู่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ธนาคารต้องตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนถึงร้อยละ 119.5 อันเป็นเหตุให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารลดลง และถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย พบว่า KBANK อยู่ลำดับ 5 ซึ่งจัดว่าเป็นลำดับกลาง ๆ โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98157935 โดยในปีนี้นักวิชาการมีรายได้จากการดำเนินงานลดลงเพียงร้อยละ 4.8 แต่เมื่อพิจารณาค่าประสิทธิภาพทั้งด้านต้นทุนและรายได้ข้างต้นแล้ว พบว่าไม่สอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้ เนื่องจากต่ำเกินไปสำหรับ KBANK ที่อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.39908814 และตรงข้ามกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้จากตารางที่ 5.8 โดย KBANK อยู่ลำดับ 4 ทั้งในแบบจำลองที่ 1 และ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.92391010 และ 0.97256092 ตามลำดับ

สำหรับ 4 ธนาคารที่เหลือ ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนอยู่ลำดับกลาง ๆ คือ TMB, SCNB, DBS และ KTB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.16522358, 1.17559415, 1.17873115 และ 1.19020675 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่กันไป พบว่า TMB อยู่ลำดับ 2, SCNB อยู่ลำดับ 9, DBS อยู่ลำดับ 4 ส่วน KTB อยู่ลำดับ 3 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98333635, 0.97930688, 0.98290256 และ 0.98319364 ตามลำดับ ส่วนค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร TMB อยู่ลำดับ 7, SCNB อยู่ลำดับ 8, DBS อยู่ลำดับ 2 ส่วน KTB อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.56724133, 0.55892811, 0.79580412 และ 0.54401993 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.5

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ใน 2 แบบจำลอง ปี 2541

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BBL	1	1.08403673	1	1.08465955
SCB	2	1.11816090	2	1.13035495
BAY	3	1.16252660	3	1.15954545
BOA	4	1.16412455	6	1.17913478
TMB	5	1.16522358	5	1.16967078
SCNB	6	1.17559415	4	1.17913478
DBS	7	1.17873115	7	1.18987753
KTB	8	1.19020675	8	1.20125118
KBANK	9	1.19068065	10	1.20961188
UOB	10	1.19833630	9	1.20700400
SCIB	11	1.21816895	11	1.23812408
BT	12	1.22513698	12	1.24424043

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.5 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการ คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนในแบบจำลองที่ 1 ซึ่งรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิตนั้น ส่วนใหญ่แล้วมีค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ส่วนประการที่ 2 เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ พบว่า สลับกันใน 2 กลุ่ม กลุ่มแรก ประกอบด้วย SCNB และ BOA ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 6 และ 4 ตามลำดับ แต่ในแบบจำลองที่ 2 กลับเป็นลำดับ 4 และ 6 ตามลำดับ ส่วนอีกกลุ่ม ประกอบด้วย UOB และ KBANK ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 10 และ 9 ตามลำดับ แต่ในแบบจำลองที่ 2 กลับเป็นลำดับ 9 และ 10 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่า BOA และ KBANK มีลำดับที่ดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะ BOA มีรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.1 เนื่องจากกำไรจากการปริวรรต เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 64 และกำไรจากการขายเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกำไรจากการค้าตราสารหนี้ ส่วน KBANK ก็เช่นเดียวกัน คือ มีรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.46 ซึ่งเกิดจากการกำไรจากการปริวรรต ส่วน SCNB และ UOB นั้น มีลำดับที่แย่ลง ซึ่งสำหรับ SCNB ถึงแม้รายได้ที่มีโชดอกเบี่ยจะลดลงร้อยละ 37.79 เนื่องจากรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ รวมทั้งกำไรจากการปริวรรตด้วย แต่เมื่อพิจารณาค่าประสิทธิภาพ

ทางด้านกำไรที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต พบว่า มีลำดับที่ดีขึ้น สำหรับ UOB ก็เช่นเดียวกัน ถึงแม้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนจะแยลง สำหรับแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต แต่ถ้าพิจารณาลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ และกำไรแล้ว พบว่า มีลำดับที่ดีขึ้น เนื่องจาก UOB มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 55.97 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นจากกำไรจากการปริวรรตเป็นสำคัญ รวมทั้งรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ตารางที่ 5.6

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ ใน 2 แบบจำลอง ปี 2541

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BOA	1	0.98431102	1	0.97988872
TMB	2	0.98333635	2	0.97932526
KTB	3	0.98319364	6	0.97890381
DBS	4	0.98290256	4	0.97916192
KBANK	5	0.98157935	5	0.97904726
BT	6	0.98065632	8	0.97851764
BAY	7	0.98016584	9	0.97808830
SCB	8	0.98009329	3	0.97926084
SCNB	9	0.97930688	7	0.97886962
UOB	10	0.97332010	11	0.97724179
BBL	11	0.96754746	12	0.97673192
SCIB	12	0.96721114	10	0.97789898

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.6 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 ส่วนใหญ่แล้วมีค่ามากกว่าในแบบจำลองที่ 2 ส่วนอีกประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ โดยในแบบจำลองที่ 1 KTB จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 ในแบบจำลองที่ 2 BT จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 BAY จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 SCB จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 SCNB จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 UOB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 BBL จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็น

ลำดับ 12 และ SCIB จากลำดับ 12 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิตด้วย ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น ถึงแม้ SCNB และ SCIB จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้แยกลง แต่เมื่อพิจารณาลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร สำหรับแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต พบว่า มีลำดับที่ดีขึ้น ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว สำหรับ SCNB

ตารางที่ 5.7

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร ใน 2 แบบจำลอง ปี 2541

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BT	1	0.88363212	1	0.85110207
DBS	2	0.79580412	2	0.82063333
UOB	3	0.73487928	5	0.77162027
BOA	4	0.69135964	3	0.81964119
SCIB	5	0.62682916	7	0.63091978
BBL	6	0.60523973	4	0.77654002
TMB	7	0.56724133	9	0.57669218
SCNB	8	0.55892811	11	0.55937598
KTB	9	0.54401993	10	0.57566339
SCB	10	0.50161952	6	0.73174269
KBANK	11	0.39908814	8	0.57970596
BAY	12	0.26642765	12	0.34973779

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.7 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 ส่วนใหญ่แล้วมีค่าน้อยกว่าค่าที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ส่วนอีกประการหนึ่ง เป็นเรื่องของการจัดลำดับ คือ ในแบบจำลองที่ 1 UOB จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 ในแบบจำลองที่ 2 BOA จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 SCIB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 BBL จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 TMB จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 SCNB จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 KTB จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 SCB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 และ KBANK จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 ซึ่งจะ

เห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น ถึงแม้ BBL และ KBANK จะมีลำดับที่แยกลง แต่ถ้าพิจารณาค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน และรายได้ จะเห็นว่า BBL มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น ส่วน KBANK ก็มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 5.6 และ 5.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.8

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค ใน 2 แบบจำลอง ปี 2541

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BBL	1	0.94034753	1	0.98536737
KTB	2	0.93992389	2	0.97805556
SCB	3	0.93775368	3	0.97310854
KBANK	4	0.92391010	4	0.97256092
BAY	5	0.89291967	5	0.95603439
TMB	6	0.88503296	6	0.94521362
DBS	7	0.84208899	8	0.89382127
BOA	8	0.83695197	9	0.89329281
BT	9	0.82783939	11	0.84172539
SCNB	10	0.81010252	10	0.86038885
SCIB	11	0.75831076	7	0.91831274
UOB	12	0.73893801	12	0.81477510

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

ตารางที่ 5.9

ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน, รายได้ และกำไร ปี 2542 จากแบบจำลองที่ 1
(รวมรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต)

ธนาคาร	ลำดับ	ต้นทุน	ลำดับ	รายได้	ลำดับ	กำไร
SCIB	1	1.09296928	9	0.97456679	2	0.87633609
UOB	2	1.10597193	2	0.97756896	6	0.77236241
BT	3	1.11371020	7	0.97473969	1	0.88641174
TMB	4	1.12063790	10	0.97248547	7	0.69731857
SCNB	5	1.15683410	5	0.97596665	4	0.80820496
DBS	6	1.16829103	6	0.97519433	3	0.84088033
BOA	7	1.17444723	3	0.97635221	5	0.77632273
BAY	8	1.18216413	8	0.97466232	8	0.67193928
BBL	9	1.22986900	12	0.96760626	12	0.28250663
KBANK	10	1.29269908	1	0.98027862	9	0.60159017
SCB	11	1.31278543	4	0.97630078	10	0.58244792
KTB	12	1.34752215	11	0.97211376	11	0.40460745

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

จากตารางที่ 5.9 เห็นได้ว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนสูงที่สุด 4 อันดับแรก คือ SCIB, UOB, BT และ TMB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.09296928, 1.10597193, 1.11371020 และ 1.12063790 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก SCIB มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลงจากปีก่อนร้อยละ 55.37 ส่วนใหญ่เนื่องจากดอกเบี้ยเงินฝากและรายการระหว่างธนาคารที่ลดลง ร้อยละ 41.34 และร้อยละ 93.11 ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยก็เช่นเดียวกัน ลดลงร้อยละ 20.10 จากรายการขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ในปี 2542 ไม่มีรายการนี้เกิดขึ้น แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า SCIB อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97456679 เนื่องจากรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล ลดลงร้อยละ 51.57 ส่วนใหญ่เกิดจากรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อ ลดลงร้อยละ 63.09 ซึ่งเป็นเพราะอัตราดอกเบี้ย ทั้งเงินฝากและเงินให้สินเชื่อปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,465.16 ซึ่งเป็นผลจากรายการกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน และรายการกำไรจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน โดยผลของค่าใช้จ่ายรวมที่ลดลง ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย ทำให้อาคารมีผลประกอบการที่ดีขึ้น สอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร คือ SCIB อยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.87633609 ส่วน UOB มี

ประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดี พอ ๆ กับค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ คือ อยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้เท่ากับ 0.97756896 เป็นผลจากสัดส่วนเงินฝากต่อแหล่งเงินทุนทั้งหมดที่ลดลงมาอยู่ที่ระดับร้อยละ 69.49 เมื่อเทียบกับร้อยละ 83.75 ในปีก่อน เนื่องจากการเพิ่มขึ้นในส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลง ส่วนผลทางด้านรายได้ เกิดจากการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ รัตนสิน จำกัด ทำให้องค์กรมีกำไร 10,000 ล้านบาท เทียบกับที่ขาดทุน 17,000 ล้านบาท เมื่อปีก่อน และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรควบคู่กันไป จะเห็นว่า UOB อยู่ลำดับ 6 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.77236241 สำหรับ BT ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนเป็นลำดับ 3 นั้น ถึงแม้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากธนาคารมียอดเงินรับฝากจากประชาชน รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน) และเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้น ซึ่งรับโอนจากการควบรวมกิจการ ประกอบกับหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นด้วยก็ตาม แต่ค่าใช้จ่ายที่มีขีดดอกเบี้ยกลับลดลงถึงร้อยละ 20.5 และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BT อยู่ลำดับกลาง ๆ คือ ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97473969 โดยมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลเพิ่มขึ้นเพียง 85.5 ล้านบาทเท่านั้น เนื่องจากมีสินเชื่อกึ่งคิดดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น และอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของเงินให้สินเชื่อลดต่ำลงตามภาวะตลาดด้วย ส่วนรายได้ที่มีขีดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 88.6 เนื่องจากกำไรจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ และเมื่อพิจารณาค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรแล้ว พบว่า BT อยู่ลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.88641174 ซึ่งไม่สอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนและรายได้ที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว ที่น่าจะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรต่ำกว่านี้ และเมื่อพิจารณาค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้ในตารางที่ 5.13 พบว่า สอดคล้องกว่า คือ BT มีลำดับ 7 ทั้งในแบบจำลองที่ 1 และ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.91582668 และ 0.94104155 ตามลำดับ ส่วน TMB ถึงแม้จะมีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีพอสมควร แต่ประสิทธิภาพทางด้านรายได้กลับอยู่ลำดับ 10 ซึ่งต่ำทีเดียว โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97248547 ทั้งนี้เนื่องจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นตั้งแต่กลางปี 2540 และต่อเนื่องมาถึงปีนี้ ทำให้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยลดลง ทั้งในด้านเงินฝากและสินเชื่อ ส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลง ซึ่งสอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ TMB อยู่ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.69731857

ส่วนธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำที่สุด 4 อันดับ คือ KTB, SCB, KBANK และ BBL โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.34752215, 1.31278543, 1.29269908 และ 1.22986900 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก KTB มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะยาว เพิ่มขึ้นร้อยละ

57.3 รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 ที่สำคัญ คือ ค่าใช้จ่ายพนักงาน เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 41.4 ทั้งนี้เพราะรับโอนพนักงานมาจากธนาคารมหานครเมื่อปลายปี 2541 เกือบ 3,000 คน นอกจากนี้ ธนาคารยังได้ตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.8 อีกด้วย ทางด้านรายได้ของ KTB ก็เช่นเดียวกัน คือ อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97211376 เป็นผลจากการลดลงของรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อ ร้อยละ 45.7 รายได้จากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ร้อยละ 23.8 รายได้จากหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.1 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มลดลงตลอดปี และสินเชื่อด้วยคุณภาพมีจำนวนมากขึ้น ส่วนรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยก็ลดลงเช่นกัน จากรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ลดลงร้อยละ 1.8 และกำไรจากการปริวรรต ลดลงร้อยละ 47.1 ทำให้ธนาคารมีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ สอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้ คือ ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.40460745 ส่วน SCB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 11 ถึงแม้จะสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย รวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้ลดลงได้ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ แต่ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานและค่าตอบแทนกรรมการ กลับเพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.7 เนื่องจากการดำเนินโครงการไทยพาณิชย์ร่วมใจ ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดจากความสมัครใจของพนักงานจำนวนหนึ่งที่สมัครใจลาออกจากธนาคาร โดยธนาคารได้ให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมแก่พนักงานเหล่านี้ ทำให้ธนาคารมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเพิ่มขึ้นจากโครงการนี้เป็นสำคัญ ประกอบกับธนาคารได้ตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญสูงถึง 51,498 ล้านบาท ซึ่งครบถ้วน และเกินกว่าตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่กันไป พบว่า SCB อยู่ลำดับ 4 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97630078 ทั้งนี้เป็นเพราะอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง และการชะลอตัวของการปล่อยสินเชื่อใหม่ที่ลดลง ทำให้ธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยรับลดลง แต่ว่าอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำลงนี้ ได้ทำให้ธนาคารสามารถแก้ไขหนี้มีปัญหาได้บ้าง จากการที่ลูกหนี้สามารถจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ที่ลดลงได้ ส่งผลให้ธนาคารมีปริมาณหนี้ที่มีปัญหาลดลง และมีรายได้ดอกเบี้ยกลับเข้ามาบางส่วน อีกทั้งปริมาณดอกเบี้ยค้างรับลดลงด้วย อย่างไรก็ตาม รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิโดยรวมในปี นี้ ก็ยังคงลดลงจากปีก่อนร้อยละ 16.7 ส่งผลให้ธนาคารมีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ ซึ่งเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรแล้ว พบว่า SCB อยู่ลำดับ 10 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.58244792 สำหรับ KBANK ในปีนี้ยังคงต้องเผชิญกับภาวะขาดทุนต่อเนื่องจากปีก่อน เนื่องจากธนาคารต้องกันสำรองเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ทำให้มีความจำเป็นต้องเพิ่มทุนมากขึ้น ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ ธนาคารประสบผลสำเร็จในการเพิ่มทุนเป็นอย่างดี และจาก

ผลสำเร็จในการเพิ่มทุน ทำให้ธนาคารสามารถกันสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญได้ครบ 100% เต็มภายในสิ้นปี 2542 เร็วกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ไทยด้วยกัน สำรองให้สำเร็จเสร็จสิ้นภายในปี 2543 ถึงแม้ KBANK จะมีค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีเป็น ลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98027862 ก็ตาม แต่ประสิทธิภาพทางด้านกำไรก็ยังไม่ดี เท่าที่ควร คือ อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.60159017 ส่วน BBL ซึ่งมีค่า ประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 9 มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะยาว เพิ่มขึ้นถึง 1.2 เท่า ประกอบกับค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ไม่ดีนัก คือ BBL อยู่ลำดับ 12 โดยมีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 0.96760626 ทั้งนี้เป็นเพราะรายได้ดอกเบี้ย ลดลงร้อยละ 47.3 เนื่องจากธนาคารให้ สินเชื่อลดลง รวมถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าก็ลดลง ประกอบกับอัตราดอกเบี้ย เงินให้สินเชื่อลดลงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร ซึ่ง BBL อยู่ลำดับ 12 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.28250663

สำหรับ 4 ธนาคารที่เหลือ ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนอยู่ลำดับกลาง ๆ คือ SCNB, DBS, BOA และ BAY โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.15683410, 1.16829103, 1.17444723 และ 1.18216413 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่กัน ไปแล้ว พบว่า SCNB อยู่ลำดับ 5, DBS อยู่ลำดับ 6, BOA อยู่ลำดับ 3 ส่วน BAY อยู่ลำดับ 8 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97596665, 0.97519433, 0.97635221 และ 0.97466232 ตามลำดับ ส่วนค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร SCNB อยู่ลำดับ 4, DBS อยู่ลำดับ 3, BOA อยู่ลำดับ 5 ส่วน BAY อยู่ลำดับ 8 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.80820496, 0.84088033, 0.77632273 และ 0.67193928 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.10

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ใน 2 แบบจำลอง ปี 2542

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
SCIB	1	1.09296928	1	1.08161070
UOB	2	1.10597193	2	1.10711908
BT	3	1.11371020	3	1.11809300
TMB	4	1.12063790	4	1.11914130
SCNB	5	1.15683410	5	1.16827458
DBS	6	1.16829103	6	1.17902780
BOA	7	1.17444723	7	1.18336288
BAY	8	1.18216413	8	1.18728078
BBL	9	1.22986900	9	1.25023193
KBANK	10	1.29269908	11	1.31714820
SCB	11	1.31278543	10	1.31225135
KTB	12	1.34752215	12	1.38087318

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.10 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการ คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนในแบบจำลองที่ 1 ซึ่งรวมรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิตนั้น มีค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 9 ธนาคาร ได้แก่ UOB, BT, SCNB, DBS, BOA, BAY, BBL, KBANK และ KTB ส่วนประการที่ 2 เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ ซึ่งสลับกันอยู่ 2 ธนาคาร คือ SCB และ KBANK ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 11 และ 10 ตามลำดับ แต่ในแบบจำลองที่ 2 กลับเป็นลำดับ 10 และ 11 ตามลำดับ โดย KBANK มีลำดับที่ดีขึ้น ส่วน SCB ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่แย่ลง แต่เมื่อพิจารณาลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ พบว่า มีลำดับที่ดีขึ้น

ตารางที่ 5.11

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ ใน 2 แบบจำลอง ปี 2542

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
KBANK	1	0.98027862	3	0.97780616
UOB	2	0.97756896	4	0.97766328
BOA	3	0.97635221	1	0.97798849
SCB	4	0.97630078	6	0.97750383
SCNB	5	0.97596665	2	0.97797269
DBS	6	0.97519433	5	0.97758742
BT	7	0.97473969	8	0.97724137
BAY	8	0.97466232	12	0.97684204
SCIB	9	0.97456679	9	0.97717411
TMB	10	0.97248547	7	0.97730463
KTB	11	0.97211376	11	0.97688485
BBL	12	0.96760626	10	0.97705999

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.11 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 ส่วนใหญ่แล้วมีค่าน้อยกว่าในแบบจำลองที่ 2 ส่วนอีกประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ โดยในแบบจำลองที่ 1 KBANK จากลำดับ 1 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 ในแบบจำลองที่ 2 UOB จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 BOA จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 SCB จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 SCNB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 2 DBS จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 BT จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 BAY จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 12 TMB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 และ BBL จากลำดับ 12 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ย เข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น เช่น KBANK, UOB, SCB, BT, BAY ส่วน DBS นั้น ถึงแม้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้จะแย่ลง แต่เมื่อพิจารณา ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร พบว่า มีลำดับที่ดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะมีรายได้ที่มีโชดอกเบี่ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 36

ตารางที่ 5.12

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร ใน 2 แบบจำลอง ปี 2542

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BT	1	0.88641174	2	0.83898982
SCIB	2	0.87633609	1	0.86648447
DBS	3	0.84088033	5	0.82259623
SCNB	4	0.80820496	6	0.80980278
BOA	5	0.77632273	3	0.83687672
UOB	6	0.77236241	4	0.83490963
TMB	7	0.69731857	7	0.76431671
BAY	8	0.67193928	8	0.66933961
KBANK	9	0.60159017	9	0.64204874
SCB	10	0.58244792	10	0.62079693
KTB	11	0.40460745	12	0.50581667
BBL	12	0.28250663	11	0.52062307

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.12 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่าน้อยกว่าค่าที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 8 ธนาคาร ได้แก่ BOA, UOB, SCNB, TMB, KBANK, SCB, BBL และ KTB ส่วนอีกประการหนึ่ง เป็นเรื่องของการจัดลำดับ คือ ในแบบจำลองที่ 1 BT จากลำดับ 1 เปลี่ยนเป็นลำดับ 2 ในแบบจำลองที่ 2 SCIB จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 DBS จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 SCNB จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 BOA จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 UOB จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 KTB จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 12 และ BBL จากลำดับ 12 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ส่งผลให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น เช่น KTB, BT ที่มีรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 88.6 เนื่องจากกำไรจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ และ DBS ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น ส่วน UOB ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรในแบบจำลองที่ 1 แย่ลง แต่เมื่อพิจารณาค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ในแบบจำลองที่ 1 พบว่า มีลำดับที่ดีขึ้น แต่สำหรับ SCNB และ BOA มีลำดับที่แย่ ทั้งประสิทธิภาพทางด้านรายได้ และกำไร เมื่อรวมรายได้ที่

มิใช่ดอกเบี้ยยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ทั้งนี้เพราะ SCNB มีรายได้ที่มีใช่ดอกเบี้ยยประเภท รายได้ค่าธรรมเนียม และกำไรจากการปริวรรตลดลงร้อยละ 16.0 ส่วน BOA ก็มีรายได้ที่มีใช่ ดอกเบี้ยยลดลงเช่นเดียวกันร้อยละ 6.0 สาเหตุหลักมาจากการลดลงของกำไรจากการปริวรรต ซึ่ง ลดลงร้อยละ 48.0 เนื่องจากระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของประเทศไทยมีเสถียรภาพมากขึ้น

ตารางที่ 5.13

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค ใน 2 แบบจำลอง ปี 2542

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BBL	1	0.95577204	1	0.98486959
KTB	2	0.94437577	2	0.98111984
SCB	3	0.92651283	4	0.97060295
KBANK	4	0.92065253	3	0.97123117
SCIB	5	0.91683798	8	0.94078461
TMB	6	0.91630250	6	0.94651608
BT	7	0.91582668	7	0.94104155
BAY	8	0.91109753	5	0.95615175
BOA	9	0.87934946	9	0.90327150
DBS	10	0.87004318	10	0.88907982
SCNB	11	0.83806776	11	0.86604717
UOB	12	0.64730101	12	0.84364760

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีใช่ดอกเบี้ยยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีใช่ดอกเบี้ยยเป็นตัวแปรผลผลิต

ตารางที่ 5.14

ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน, รายได้ และกำไร ปี 2543 จากแบบจำลองที่ 1
(รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต)

ธนาคาร	ลำดับ	ต้นทุน	ลำดับ	รายได้	ลำดับ	กำไร
BT	1	1.11760725	6	0.97689726	8	0.73232118
SCIB	2	1.13558803	12	0.97286984	2	0.86487269
KBANK	3	1.15439690	1	0.98564810	3	0.83652947
SCNB	4	1.17138463	5	0.97861891	10	0.60431722
KTB	5	1.17284433	10	0.97581305	5	0.80979838
DBS	6	1.17476430	7	0.97638815	4	0.82099087
SCB	7	1.17699575	3	0.98313699	9	0.69889269
BOA	8	1.18446183	8	0.97631370	7	0.73864709
UOB	9	1.18509585	11	0.97449334	12	0.49239363
BAY	10	1.20442633	4	0.98030150	1	0.86883062
TMB	11	1.24741173	9	0.97621611	6	0.77144557
BBL	12	1.24916893	2	0.98528332	11	0.49448605

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

จากตารางที่ 5.14 เห็นได้ว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนสูงที่สุด 4 อันดับแรก คือ BT, SCIB, KBANK และ SCNB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.11760725, 1.13558803, 1.15439690 และ 1.17138463 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก BT มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรวม ลดลงร้อยละ 17.4 เพราะการระดมเงินฝาก ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายหลักของธนาคารลดลง ร้อยละ 7.2 ตามภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ลดต่ำลง ประกอบกับค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยก็ลดลงเช่นกัน ร้อยละ 72.5 เนื่องจากธนาคารไม่ต้องกันสำรองเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มในปีนี้ เพราะธนาคารได้ทำสัญญาการบริหารและชดเชยสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ส่งผลให้ธนาคารมีสำรองเกินกว่าเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ยังลดลงอีกด้วย แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BT อยู่ลำดับ 6 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97689726 ซึ่งถือว่ากลาง ๆ โดย BT มีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 4.6 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อปรับตัวลดลง ในขณะที่รายได้ที่มีโชดอกเบี่ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 159.4 เนื่องจากกำไรจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์ นววิศเคอร์ส บิลลัส จำกัด และบริษัทหลักทรัพย์ เคที จำกัด มีกำไรจากการบริหารเงินตรา 47.9 ล้านบาท รวมทั้งรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 26.6

และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BT อยู่ลำดับ 8 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.73232118 ส่วน SCIB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 2 นั้น ถึงแม้ยังมีภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าระบบธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นผลจากความไม่เชื่อมั่นของผู้ฝากที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว เนื่องจากความไม่แนชัดของนโยบายทางการเงินเกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์ แต่ค่าใช้จ่ายที่มีอัตราดอกเบี้ย กลับลดลง โดยในปี 2543 ไม่มีรายการขาดทุนจากการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน และรายการขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า SCIB อยู่ลำดับ 12 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97286984 เป็นเพราะรายได้ที่มีอัตราดอกเบี้ย ลดลง 566 ล้านบาท เนื่องจากกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน ถึงแม้รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการปรับโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินให้สินเชื่อ และรายได้เพิ่มจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก็ตาม แต่จากผลของรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับค่าใช้จ่ายที่มีอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงข้างต้น ส่งผลให้ SCIB มีค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรอยู่ในเกณฑ์ดี คือ อยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.86487269 สำหรับ KBANK นั้นมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 3 เป็นเพราะมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลงถึงร้อยละ 25.29 เนื่องจากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในประเทศ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายที่มีอัตราดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.37 เนื่องจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานตามโครงการเกษียณอายุพนักงานก่อนกำหนดเป็นกรณีพิเศษ แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า KBANK อยู่ลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98564810 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เป็นเพราะรายได้ที่มีอัตราดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 99.50 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ กำไรจากการปริวรรต และรายได้อื่น ส่วนรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงเพียงร้อยละ 7.86 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในประเทศ และจำนวนเงินให้สินเชื่อลดลงเท่านั้น ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรอยู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน คือ อยู่ลำดับ 3 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.83652947 ส่วน SCNB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 4 มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ยืม ลดลงร้อยละ 35.0 จากการลดลงอย่างต่อเนื่องของอัตราดอกเบี้ยและธนาคารยังประสบความสำเร็จในการบริหารต้นทุนทางการเงินของธนาคาร โดยทำการไถ่ถอนพันธบัตรอัตราลอยตัวที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง โดยการออกพันธบัตรอื่น ๆ ที่มีต้นทุนดอกเบี้ยต่ำกว่า ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีอัตราดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5.0 เกิดจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าใช้จ่ายอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เท่านั้น และถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่กันไป พบว่า SCNB อยู่ลำดับ 5 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97861891

ซึ่งถือว่ากลาง ๆ โดยธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ยรับและเงินปันผลจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ลดลงร้อยละ 9.0 สาเหตุสำคัญมาจากอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย โดยเฉพาะรายได้ค่าธรรมเนียม เพิ่มขึ้นร้อยละ 47.0 ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาคุณภาพของการให้บริการ และผลิตภัณฑ์จนเป็นที่พึงพอใจของลูกค้า อย่างไรก็ตาม ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้ กลับไม่สอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทั้งทางด้านต้นทุนและรายได้ คือ SCNB อยู่ลำดับ 10 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.60431722 ซึ่งถือว่าต่ำเกินไป แต่ก็ใกล้เคียงกับประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้จากตารางที่ 5.18 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.81478211 ในแบบจำลองที่ 1 และ 0.86092856 ในแบบจำลองที่ 2 ซึ่งอยู่ในลำดับ 11 ทั้ง 2 แบบจำลอง

ส่วนธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำที่สุด 4 อันดับ คือ BBL, TMB, BAY และ UOB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.24916893, 1.24741173, 1.20442633 และ 1.18509585 ตามลำดับ โดย BBL มีค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย เพิ่มขึ้น 850 ล้านบาท ส่วนใหญ่เนื่องจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 9.0 จากการที่ธนาคารมีค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดจำนวน 600 ล้านบาท ถึงแม้จะมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลงก็ตาม แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย กลับพบว่า BBL อยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98528332 ทั้งนี้เป็นเพราะสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงเป็นจำนวนมาก จากประมาณร้อยละ 42.5 ของสินเชื่อรวมเมื่อต้นปีเหลือเพียงประมาณร้อยละ 18.52 ณ สิ้นปี ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ธนาคารได้ปรับปรุงระบบการติดตามหนี้ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และมีความเชี่ยวชาญในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มากขึ้น ส่งผลให้ธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยรับสุทธิเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 200 และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรควบคู่ไปด้วยแล้ว จะเห็นว่า BBL อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.49448605 ซึ่งเป็นผลจากค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่ต่ำนั่นเอง ส่วน TMB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 11 นอกจากจะได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยทั้งทางด้านสินเชื่อ และด้านเงินฝากที่มีแนวโน้มลดลงโดยตลอด ทำให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้ธนาคารมีผลดำเนินงานขาดทุนแล้ว ยังมีสาเหตุมาจากการตั้งสำรองหนี้สูญเพิ่มขึ้นถึง 23,220 ล้านบาทอีกด้วย ซึ่งส่วนต่างดอกเบี้ยที่ลดลงดังกล่าว ทำให้รายได้ดอกเบี้ยของธนาคารลดลง ส่งผลให้ TMB มีค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97621611 รวมถึงค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่แย่มากพอสมควร คือ อยู่ลำดับ 6 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.77144557 ซึ่งใกล้เคียงกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้จากตารางที่ 5.18 ทั้ง 2 แบบจำลอง สำหรับ BAY ก็เช่นเดียวกัน

มีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 10 ถึงแม้การลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งเป็นไปตามภาวะตลาดเงิน รวมถึงการที่ธนาคารได้ไถ่ถอนตราสารหนี้ด้วยสิทธิอัตราดอกเบี้ยลอยตัวจำนวน 187 ล้านเหรียญสหรัฐ จะทำให้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 29.75 และค่าใช้จ่ายที่มีใบดอกเบี้ยเองก็มีจำนวนลดลงเช่นกัน ในอัตราร้อยละ 20.19 จากการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร การปรับปรุงจำนวนอัตรากำลังพนักงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน และการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านต่าง ๆ แต่การที่ความต้องการสินเชื่ออยู่ในภาวะที่ชะลอตัวลง ประกอบกับธนาคารได้กันเงินสำรองค่าเผื่อนี้สูงสัณจะสูงครบร้อยละ 100.0 กลับส่งผลให้ธนาคารมีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BAY อยู่ลำดับ 4 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98030150 ทั้งนี้เป็นเพราะธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ เพิ่มขึ้นร้อยละ 94.06 ถึงแม้ว่าจะมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15.70 ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรควบคู่กันไป พบว่า ไม่สอดคล้องกัน คือ BAY อยู่ลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.86883062 ซึ่งจากค่าประสิทธิภาพทั้งด้านต้นทุนและรายได้ข้างต้น BAY ไม่น่ามีลำดับประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขนาดนี้ ซึ่งตรงข้ามกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้ในตารางที่ 5.18 ที่มีลำดับ 7 ในแบบจำลองที่ 1 และลำดับ 5 ในแบบจำลองที่ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.91598539 และ 0.95349954 ตามลำดับ ส่วน UOB มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนไม่ดีเท่าที่ควร คือ อยู่ลำดับ 9 เช่นเดียวกับค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ไม่ดีเช่นกัน คือ อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97449334 และสอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่พบว่า UOB อยู่ลำดับ 12 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.49239363 ทั้งนี้เนื่องจากผลประกอบการในปีก่อนนั้นถูกบิดเบือนโดยการโอนเงินสำรองหนี้สูงสัณจะสูงจำนวน 13,000 ล้านบาท หลังจากที่มีการโอนยอดสินเชื่อไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ รัตนสิน จำกัด นอกจากนี้ ผลต่างของดอกเบี้ยสุทธิจากตัวสัญญาใช้เงินเอเอ็มซีติดลบ ทำให้รายได้สุทธิจากดอกเบี้ย ซึ่งจำนวนร้อยละ 67 มาจากตัวสัญญาใช้เงินของเอเอ็มซี ขาดทุนถึง 139 ล้านบาท ประกอบกับธนาคารได้พิจารณาตั้งสำรองหนี้สูงเพิ่มขึ้นอีก 125 ล้านบาท สำหรับยอดสินเชื่อของปีก่อน ซึ่งกลายเป็นสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สำหรับ 4 ธนาคารที่เหลือ ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนอยู่ลำดับกลาง ๆ คือ KTB, DBS, SCB และ BOA โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.17284433, 1.17476430, 1.17699575 และ 1.18446183 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วยแล้ว พบว่า KTB อยู่ลำดับ 10, DBS อยู่ลำดับ 7, SCB อยู่ลำดับ 3 ส่วน BOA อยู่ลำดับ 8 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97581305, 0.97638815, 0.98313699 และ 0.97631370 ตามลำดับ

ส่วนค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร KTB อยู่ลำดับ 5, DBS อยู่ลำดับ 4, SCB อยู่ลำดับ 9 ส่วน BOA อยู่ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.80979838, 0.82099087, 0.69889269 และ 0.73864709 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.15

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ใน 2 แบบจำลอง ปี 2543

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BT	1	1.11760725	1	1.12554088
SCIB	2	1.13558803	2	1.13233295
KBANK	3	1.15439690	3	1.16615130
SCNB	4	1.17138463	6	1.18822095
KTB	5	1.17284433	10	1.20182455
DBS	6	1.17476430	4	1.18358345
SCB	7	1.17699575	8	1.19521750
BOA	8	1.18446183	7	1.19351720
UOB	9	1.18509585	9	1.19611958
BAY	10	1.20442633	5	1.18421860
TMB	11	1.24741173	11	1.25975478
BBL	12	1.24916893	12	1.27838675

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.15 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการ คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนในแบบจำลองที่ 1 ซึ่งรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิตนั้น มีค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 10 ธนาคาร ได้แก่ BT, KBANK, DBS, SCNB, BOA, SCB, UOB, KTB, TMB และ BBL ส่วนประการที่ 2 เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ คือ SCNB ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 ในแบบจำลองที่ 2 KTB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 DBS จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 SCB จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 BOA จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 BAY จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น เช่น SCNB, KTB, SCB ส่วน DBS และ BAY

ถึงแม้ลำดับจะแยกลง แต่ถ้าพิจารณาลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ และกำไรแล้ว พบว่า มีลำดับดีขึ้นทั้งสองธนาคาร

ตารางที่ 5.16

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ ใน 2 แบบจำลอง ปี 2543

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
KBANK	1	0.98564810	3	0.97955309
BBL	2	0.98528332	2	0.97995576
SCB	3	0.98313699	4	0.97950514
BAY	4	0.98030150	7	0.97811938
SCNB	5	0.97861891	11	0.97782610
BT	6	0.97689726	10	0.97789249
DBS	7	0.97638815	9	0.97798753
BOA	8	0.97631370	8	0.97811309
TMB	9	0.97621611	6	0.97833810
KTB	10	0.97581305	1	0.98012021
UOB	11	0.97449334	5	0.97836594
SCIB	12	0.97286984	12	0.97680276

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.16 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่าน้อยกว่าในแบบจำลองที่ 2 ถึง 7 ธนาคาร ได้แก่ KTB, UOB, TMB, BOA, DBS, BT และ SCIB ส่วนอีกประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ โดยในแบบจำลองที่ 1 KBANK จากลำดับ 1 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 ในแบบจำลองที่ 2 SCB จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 BAY จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 SCNB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 BT จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 DBS จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 TMB จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 KTB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 และ UOB จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น

ขึ้น เช่น KBANK, SCB, BAY, SCNB, BT, DBS ส่วน KTB ถึงแม้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้แย่ง แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนแล้ว พบว่า มีลำดับที่ดีขึ้น

ตารางที่ 5.17

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร ใน 2 แบบจำลอง ปี 2543

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BAY	1	0.86883062	3	0.83102032
SCIB	2	0.86487269	1	0.84910439
KBANK	3	0.83652947	7	0.79464401
DBS	4	0.82099087	8	0.79220913
KTB	5	0.80979838	4	0.81183565
TMB	6	0.77144557	2	0.83373537
BOA	7	0.73864709	6	0.80028071
BT	8	0.73232118	10	0.75337627
SCB	9	0.69889269	5	0.80322815
SCNB	10	0.60431722	12	0.65146121
BBL	11	0.49448605	11	0.69153661
UOB	12	0.49239363	9	0.78242898

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.17 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่าน้อยกว่าค่าที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 8 ธนาคาร ได้แก่ TMB, KTB, SCB, BOA, UOB, BT, BBL และ SCNB ส่วนอีกประการหนึ่ง เป็นเรื่องของการจัดลำดับ คือ ในแบบจำลองที่ 1 BAY จากลำดับ 1 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 ในแบบจำลองที่ 2 SCIB จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 KBANK จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 DBS จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 KTB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 TMB จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 2 BOA จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 BT จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 SCB จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 SCNB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 12 และ UOB จากลำดับ 12 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น เช่น BAY,

KBANK, DBS, BT และ SCNB โดย KBANK ดีทั้งรายได้และกำไร เนื่องจากมีรายได้ที่มีโชดกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 99.50 ซึ่งเกิดจากการเพิ่มขึ้นของกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ กำไรจากการปริวรรตและรายได้อื่น DBS ก็เช่นเดียวกัน มีลำดับดีขึ้นทั้งรายได้และกำไร เนื่องจากมีรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 เกิดจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง ขณะที่กำไรจากเงินลงทุน เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.0 โดยหลัก ๆ มาจากการขายพันธบัตรรัฐบาล ส่วนรายได้อื่น ๆ รวมถึงกำไรจากการปริวรรต เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.0 ส่วน SCB ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรแยกลง แต่ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนและรายได้กลับดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากมีรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.51 สำหรับ SCIB มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรแยกลง เนื่องจากมีรายได้ที่มีโชดกเบี้ย ลดลงร้อยละ 42.06 เนื่องจากกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน

ตารางที่ 5.18

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค ใน 2 แบบจำลอง ปี 2543

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BBL	1	0.95317435	1	0.98376855
KTB	2	0.94733716	2	0.98012030
BT	3	0.93484065	6	0.94679325
SCB	4	0.92886073	3	0.97075690
SCIB	5	0.92871370	8	0.94000743
TMB	6	0.92368921	7	0.94627461
BAY	7	0.91598539	5	0.95349954
KBANK	8	0.91477155	4	0.96981044
BOA	9	0.87935845	9	0.90295480
DBS	10	0.83322758	10	0.88235155
SCNB	11	0.81478211	11	0.86092856
UOB	12	0.78861077	12	0.84778126

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

ตารางที่ 5.19

ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน, รายได้ และกำไร ปี 2544 จากแบบจำลองที่ 1
(รวมรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต)

ธนาคาร	ลำดับ	ต้นทุน	ลำดับ	รายได้	ลำดับ	กำไร
BBL	1	1.07066123	8	0.97664932	7	0.85219094
TMB	2	1.08063688	9	0.97520766	5	0.88023416
DBS	3	1.09329728	6	0.97860798	4	0.90312252
SCIB	4	1.11090265	1	0.98117652	2	0.95429550
BT	5	1.11906728	11	0.97351780	12	0.47229987
BAY	6	1.11956188	12	0.97271649	8	0.84180842
KBANK	7	1.12214895	3	0.98053229	1	0.96331650
SCNB	8	1.13487563	10	0.97501420	11	0.63792475
UOB	9	1.13849313	5	0.97962490	3	0.92540067
SCB	10	1.16369955	4	0.97977782	10	0.80287109
BOA	11	1.17440268	7	0.97848612	9	0.83045609
KTB	12	1.17524523	2	0.98086845	6	0.87757453

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

จากตารางที่ 5.19 เห็นได้ว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนสูงที่สุด 4 อันดับแรก คือ BBL, TMB, DBS และ SCIB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.07066123, 1.08063688, 1.09329728 และ 1.11090265 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก BBL สามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงได้ ร้อยละ 16.2 โดยรายการสำคัญ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากลดลงร้อยละ 18.8 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าเงินฝากจะขยายตัวสูงขึ้นก็ตาม และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินก็ลดลงถึงร้อยละ 52.8 ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยใกล้เคียงกับปีก่อน โดยลดลงเพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้น แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BBL อยู่ลำดับ 8 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97664932 ซึ่งเกิดจากการลดลงของรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลร้อยละ 9.8 ตามภาวะอัตราดอกเบี้ยในประเทศที่ลดลง ประกอบกับเงินให้สินเชื่อมีจำนวนลดลงด้วย ส่วนรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยก็ลดลงเช่นกัน โดยลดลงร้อยละ 30.1 ซึ่งเกิดจากกำไรจากเงินลงทุนสุทธิ และกำไรจากการบริหารผล ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรของ BBL อยู่ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.85219094 ส่วน TMB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 2 สามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงร้อยละ 11.14 เนื่องจากธนาคารได้เร่งระดมเงินฝากที่มีต้นทุนต่ำ โดยเฉพาะเงินฝาก

ประเภทออมทรัพย์ ทำให้โครงสร้างเงินฝากออมทรัพย์มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ประกอบกับธนาคารได้ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลงเป็นระยะ ๆ ในปีนี้ จึงเป็นผลทำให้ธนาคารมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนทางด้านรายได้นั้น TMB ได้เร่งสร้างรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล จนสามารถเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 4.44 แต่ในช่วงปีนี้ ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยมีเพียงร้อยละ 1.21 ซึ่งนับว่าต่ำมาก และไม่เพียงพอต่อการให้ธุรกิจธนาคารมีผลการดำเนินการแสดงเป็นกำไรสุทธิได้ ดังนั้น ธนาคารจึงได้มุ่งเน้นการสร้างรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ และอื่น ๆ ที่ธนาคารสามารถพึงกระทำได้ตามหลักเกณฑ์ของทางการ โดยการนำสภาพคล่องส่วนเกินไปลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลที่มีความเสี่ยงต่ำ และกำหนดกลยุทธ์เร่งรายได้ค่าธรรมเนียม ซึ่งไม่มีความเสี่ยง แต่ธนาคารก็สามารถเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการได้เพียงร้อยละ 9.29 เท่านั้น ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ของ TMB อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97520766 และค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรอยู่ลำดับ 5 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.88023416 สำหรับ DBS ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 3 สามารถลดค่าใช้จ่ายดำเนินงานลงได้เล็กน้อยประมาณร้อยละ 2.74 ส่วนค่าใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ลดลงร้อยละ 9.83 ซึ่งเกิดจากค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ ภาระในการจ่ายเงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และค่าใช้จ่ายด้านอุปกรณ์ นอกจากนี้ การตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญยังต่ำกว่าปีก่อนอีกด้วย แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า DBS อยู่ลำดับ 6 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97860798 ซึ่งถือว่ากลาง ๆ โดยธนาคารมีรายได้รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.98 ซึ่งเพิ่มขึ้นทุกรายการ ยกเว้นกำไรจากการบริหารเงินตรา และรายได้อื่น ๆ ส่วนรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยการเพิ่มขึ้นของกำไรจากเงินลงทุนร้อยละ 38.78 ซึ่งกำไรจากเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากการขายพันธบัตรรัฐบาล และผลจากการลดลงของค่าใช้จ่าย ในขณะที่รายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรของ DBS อยู่ลำดับ 4 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.90312252 ส่วน SCIB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 4 นั้น มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 11.59 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนประสิทธิภาพทางด้านรายได้ พบว่า SCIB มีลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98117652 ทั้งนี้เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ดอกเบี้ย จากการโอนสินเชื่อที่ด้อยคุณภาพให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ เพชรบุรี จำกัด ส่งผลให้ประสิทธิภาพทางด้านกำไรของ SCIB อยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.95429550

ส่วนธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำที่สุด 4 อันดับ คือ KTB, BOA, SCB และ UOB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.17524523, 1.17440268, 1.16369955 และ

1.13849313 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก KTB มีค่าใช้จ่ายที่มีไซดอกเบียเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 ประกอบกับในปีนี้ KTB ได้ดำเนินนโยบายอย่างรอบคอบ โดยการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นจำนวน 9,766 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากปีก่อนมีการโอนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญกลับมาเป็นรายได้จำนวน 108,000 ล้านบาท ตามนโยบายของรัฐบาลในการปรับปรุงฐานะการเงินของธนาคาร โดยโอนลูกหนี้ด้วยคุณภาพไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ สุขุมวิท จำกัด ส่วนค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยนั้นกลับลดลงร้อยละ 29.6 ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการที่ธนาคารพยายามขยายสินเชื่อเพิ่มขึ้น แต่ก็มีภาระค้ำประกันเป็นจำนวนมาก หากพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า KTB อยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98086845 เนื่องจากธนาคารมีรายได้ที่มีไซดอกเบียเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการร้อยละ 10.8 และกำไรจากการปริวรรตเพิ่มขึ้นร้อยละ 149.9 ส่งผลให้ KTB มีค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรอยู่ลำดับ 6 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.87757453 ส่วน BOA ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 11 นั้น ถึงแม้จะมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลง แต่ค่าใช้จ่ายที่มีไซดอกเบีย ในส่วนของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานกลับเพิ่มขึ้น จากการปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี อีกทั้งในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี ธนาคารได้ทำการประเมินราคาที่ดินและอาคารใหม่ ซึ่งสินทรัพย์บางส่วนมีมูลค่าลดลง ทำให้ธนาคารต้องบันทึกมูลค่าที่ลดลงนั้น เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนจำนวน 234 ล้านบาทด้วย นอกจากนี้รายจ่ายลงทุนในปีนี่ยังมีจำนวน 344 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับกับการพัฒนาด้านธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับธนาคารได้กันสำรองเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดผลขาดทุนสุทธิขึ้น แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BOA อยู่ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97848612 ซึ่งถือว่ากลาง ๆ โดยธนาคารมีรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.0 ทั้งนี้เป็นไปตามเป้าหมายการดำเนินงานของธนาคารที่มุ่งเน้นผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างรายได้ค่าธรรมเนียมให้แก่ธนาคาร ซึ่งได้แก่ ผลิตภัณฑ์บัตรเครดิต บริการธนาคารพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการธุรกิจต่างประเทศ และบริการบริหารเงินสด ในขณะที่กำไรจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศกลับใกล้เคียงกับปีก่อน ส่วนรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลกลับลดลงเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝาก และเงินให้สินเชื่อปรับลดลงมาในระหว่างปี ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรของ BOA อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.83045609 สำหรับ SCB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 10 ถึงแม้จะสามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงร้อยละ 20.6 และค่าใช้จ่ายที่มีไซดอกเบียลงได้ร้อยละ 7.9 แต่ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะ

สูญ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 2,951 ล้านบาท โดยเป็นการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญให้ครบถ้วนตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และเป็นการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติม เพื่อให้มีส่วนเกินไว้สำหรับรองรับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่อาจมีขึ้น จากการที่เศรษฐกิจโลก และของประเทศไทยยังอ่อนไหว และได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ก่อการร้ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและยังไม่มีติ ซึ่งอาจส่งผลถึงการเสื่อมค่าของสินทรัพย์ในอนาคตได้ แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า SCB อยู่ลำดับ 4 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97977782 ซึ่งจากข้อเท็จจริง ถึงแม้ธนาคารจะมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงร้อยละ 9.1 จากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินอย่างต่อเนื่อง และการขยายสินเชื่อใหม่ยังไม่สามารถชดเชยกับส่วนที่ได้รับชำระคืนจากลูกค้า และในบางกรณีของลูกค้ารายใหญ่ได้มีการเปลี่ยนไปใช้แหล่งเงินจากตลาดทุนผ่านการออกตราสารหนี้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ธนาคารได้ขยายบริการในด้านต่าง ๆ จนสามารถเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการขึ้นจำนวน 130 ล้านบาท นอกจากนี้ ธนาคารยังมีกำไรจากการบริหารเพิ่มขึ้นจำนวน 473 ล้านบาทอีกด้วย และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า SCB อยู่ลำดับ 10 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.80287109 ซึ่งเป็นผลจากการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นตามที่กล่าวข้างต้น ส่วน UOB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 9 มีค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.32 ทั้งนี้เนื่องจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ร้อยละ 21.31 ค่าธรรมเนียมและบริการ ร้อยละ 120.31 ค่าตอบแทนกรรมการ ร้อยละ 21.46 และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 34.94 แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า UOB อยู่ลำดับ 5 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97962490 ซึ่งถือว่าอยู่ลำดับกลาง ๆ โดย UOB มีรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 210.52 เนื่องจากรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ร้อยละ 93.69 กำไรจากการบริหาร ร้อยละ 185.95 และรายได้อื่น ๆ อีก ร้อยละ 529.92 ในขณะที่รายได้ดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 2.14 ซึ่งไม่สอดคล้องกับค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้ คือ UOB อยู่ลำดับ 3 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.92540067 และตรงข้ามกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้ในตารางที่ 5.23 คือ UOB อยู่ลำดับ 11 ในทั้งแบบจำลองที่ 1 และแบบจำลองที่ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.82946566 และ 0.86177619 ตามลำดับ

สำหรับ 4 ธนาคารที่เหลือ ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนอยู่ลำดับกลาง ๆ คือ BT, BAY, KBANK และ SCNB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.11906728, 1.11956188, 1.12214895 และ 1.13487563 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วยแล้ว พบว่า BT อยู่ลำดับ 11, BAY อยู่ลำดับ 12, KBANK อยู่ลำดับ 3 ส่วน SCNB อยู่ลำดับ 10 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97351780, 0.97271649, 0.98053229 และ 0.97501420

ตามลำดับ ส่วนค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร BT อยู่ลำดับ 12, BAY อยู่ลำดับ 8, KBANK อยู่ลำดับ 1 ส่วน SCNB อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.47229987, 0.84180842, 0.96331650 และ 0.63792475 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.20

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ใน 2 แบบจำลอง ปี 2544

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BBL	1	1.07066123	1	1.07153378
TMB	2	1.08063688	2	1.08434470
DBS	3	1.09329728	3	1.09893590
SCIB	4	1.11090265	6	1.12401518
BT	5	1.11906728	5	1.12164288
BAY	6	1.11956188	4	1.11410783
KBANK	7	1.12214895	7	1.12448935
SCNB	8	1.13487563	8	1.12974693
UOB	9	1.13849313	9	1.14066875
SCB	10	1.16369955	10	1.17075223
BOA	11	1.17440268	12	1.18660618
KTB	12	1.17524523	11	1.17817913

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.20 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการ คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนในแบบจำลองที่ 1 ซึ่งรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิตนั้น มีค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 10 ธนาคาร คือ BBL, TMB, DBS, BT, SCIB, KBANK, UOB, SCB, KTB และ BOA ส่วนประการที่ 2 เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ ซึ่งสลับกันใน 2 กลุ่ม กลุ่มแรก ประกอบด้วย BAY และ SCIB ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 6 และ 4 ตามลำดับ แต่ในแบบจำลองที่ 2 กลับเป็นลำดับ 4 และ 6 ตามลำดับ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง ประกอบด้วย KTB และ BOA ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 12 และ 11 ตามลำดับ แต่ในแบบจำลองที่ 2 กลับเป็นลำดับ 11 และ 12 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้าน

ต้นทุนดีขึ้น เช่น SCIB, BOA รวมทั้ง KTB ซึ่งถึงแม้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนจะแยกลง แต่กลับมีลำดับดีขึ้น สำหรับรายได้และกำไร ทั้งนี้เนื่องจาก KTB มีรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการร้อยละ 10.8 และกำไรจากการปริวรรตเพิ่มขึ้นร้อยละ 149.9

ตารางที่ 5.21

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ ใน 2 แบบจำลอง ปี 2544

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
SCIB	1	0.98117652	3	0.97856237
KTB	2	0.98086845	12	0.97677027
KBANK	3	0.98053229	6	0.97787364
SCB	4	0.97977782	5	0.97797164
UOB	5	0.97962490	2	0.97901940
DBS	6	0.97860798	4	0.97805498
BOA	7	0.97848612	7	0.97780651
BBL	8	0.97664932	10	0.97687816
TMB	9	0.97520766	9	0.97776917
SCNB	10	0.97501420	8	0.97779443
BT	11	0.97351780	1	0.97906450
BAY	12	0.97271649	11	0.97685222

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.21 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่ามากกว่าในแบบจำลองที่ 2 ถึง 7 ธนาคาร คือ UOB, SCIB, DBS, SCB, KBANK, BOA และ KTB ส่วนอีกประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ โดยในแบบจำลองที่ 1 SCIB จากลำดับ 1 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 ในแบบจำลองที่ 2 KTB จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 12 KBANK จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 SCB จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 UOB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 2 DBS จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 BBL จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 SCNB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 BT จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 และ BAY จากลำดับ 12 เปลี่ยนเป็น

ลำดับ 11 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น เช่น SCIB, KTB, KBANK, SCB, BBL ส่วน UOB ถึงแม้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้จะแย่ลง แต่กลับมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะ UOB มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 210.52 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของทุกรายการ

ตารางที่ 5.22

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร ใน 2 แบบจำลอง ปี 2544

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
KBANK	1	0.96331650	5	0.82918915
SCIB	2	0.95429550	4	0.85271696
UOB	3	0.92540067	9	0.79576574
DBS	4	0.90312252	3	0.85737065
TMB	5	0.88023416	1	0.87920546
KTB	6	0.87757453	11	0.70002610
BBL	7	0.85219094	2	0.85782527
BAY	8	0.84180842	7	0.81732555
BOA	9	0.83045609	6	0.82658323
SCB	10	0.80287109	8	0.79839480
SCNB	11	0.63792475	10	0.78874071
BT	12	0.47229987	12	0.57916617

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.22 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่ามากกว่าในแบบจำลองที่ 2 ถึง 9 ธนาคาร คือ TMB, DBS, SCIB, KBANK, BOA, BAY, SCB, UOB และ KTB ส่วนอีกประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ โดยในแบบจำลองที่ 1 KBANK จากลำดับ 1 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 ในแบบจำลองที่ 2 SCIB จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 UOB จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 DBS จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 TMB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 KTB จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 BBL จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 2 BAY จากลำดับ 8

เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 BOA จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 SCB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 และ SCNB จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีไฮดอกเบียเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น เช่น KBANK, SCIB, UOB, KTB โดย KBANK, KTB มีลำดับที่ดีขึ้นทั้งค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้และกำไร ส่วน BBL และ SCB ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่แย่ลง แต่กลับมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ดีขึ้น รวมทั้ง BOA ที่มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่แย่ลง แต่ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนกลับดีขึ้น

ตารางที่ 5.23

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค ใน 2 แบบจำลอง ปี 2544

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BBL	1	0.95004452	1	0.98391174
SCIB	2	0.94611279	6	0.95418320
KTB	3	0.94527159	2	0.97977400
BT	4	0.93597848	7	0.95368831
TMB	5	0.92735102	8	0.95107961
SCB	6	0.92434102	4	0.97071977
KBANK	7	0.92129254	3	0.97136522
BAY	8	0.91924193	5	0.95465785
BOA	9	0.89930920	9	0.91167198
DBS	10	0.85813998	10	0.88474954
UOB	11	0.82946566	11	0.86177619
SCNB	12	0.78024413	12	0.84418708

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีไฮดอกเบียเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีไฮดอกเบียเป็นตัวแปรผลผลิต

ตารางที่ 5.24

ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน, รายได้ และกำไร ปี 2545 จากแบบจำลองที่ 1
(รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต)

ธนาคาร	ลำดับ	ต้นทุน	ลำดับ	รายได้	ลำดับ	กำไร
BBL	1	1.07643965	8	0.97301383	5	0.87299951
TMB	2	1.08356603	7	0.97394765	9	0.75636389
BAY	3	1.08565333	9	0.97024377	7	0.78848782
DBS	4	1.09372445	2	0.97785884	8	0.75936685
KBANK	5	1.09467958	6	0.97461374	2	0.94802368
KTB	6	1.10367888	3	0.97528943	1	0.96140585
BT	7	1.11077305	12	0.96514548	4	0.91794564
SCIB	8	1.11578198	11	0.96679831	6	0.86694992
UOB	9	1.13040403	10	0.96932595	11	0.52727154
SCNB	10	1.14791875	1	0.97817632	12	0.45677328
BOA	11	1.16893928	4	0.97524652	3	0.94654581
SCB	12	1.23896640	5	0.97488834	10	0.72796761

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

จากตารางที่ 5.24 เห็นได้ว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนสูงสุด 4 อันดับแรก คือ BBL, TMB, BAY และ DBS โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.07643965, 1.08356603, 1.08565333 และ 1.09372445 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก BBL สามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลงได้ร้อยละ 6.8 โดยค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลงร้อยละ 18.1 เกิดจากค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากลดลงร้อยละ 22.4 ส่วนหนึ่งเนื่องจากปริมาณเงินฝากมีจำนวนลดลง ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินลดลงร้อยละ 57.4 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.1 และถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BBL อยู่ลำดับ 8 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97301383 เนื่องจากรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงร้อยละ 13.2 โดยรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อลดลงร้อยละ 13.8 เนื่องจากภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมในประเทศที่ลดลง ส่วนรายได้ดอกเบี้ยจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินลดลงร้อยละ 38.9 ในขณะที่รายได้ที่มีโชดอกเบี้ยกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.8 ที่สำคัญได้แก่ รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.0 โดยส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการให้บริการซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบหลัก 2 ประการ คือ การเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังฟื้นตัว และนโยบาย

การขยายฐานรายได้ค่าธรรมเนียมของธนาคาร ส่งผลให้ BBL มีค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรอยู่ลำดับ 5 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.87299951 ส่วน TMB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 2 สามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงได้ร้อยละ 9.94 เนื่องจากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในประเทศ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายที่มีใบดอกเบี้ยกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.88 เนื่องจากค่าใช้จ่ายพนักงานตามโครงการร่วมใจจาก (MSP) เงินนำส่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน เนื่องจากเงินฝากที่เพิ่มขึ้น และยังมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์เพิ่มขึ้นจากการที่ธนาคารเปิดดำเนินการสาขาใหม่ในรูปแบบสาขา KIOSK ในสถาบันการศึกษา และจากการปรับปรุงสาขาให้ทันสมัย เพื่อรองรับกับการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า TMB อยู่ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97394765 ซึ่งถือว่ากลาง ๆ โดยมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.06 เนื่องจากธนาคารปล่อยสินเชื่อได้เพิ่มขึ้น และรายได้ที่มีใบดอกเบี้ยเองก็เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.97 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของกำไรจากการบริหาร รongลงมาเป็นกำไรจากเงินลงทุน และค่าธรรมเนียมและบริการ ส่วนค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรนั้น TMB อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.75636389 ซึ่งถือว่าต่ำพอสมควร ทั้งนี้มีสาเหตุสำคัญมาจากการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น 2,605 ล้านบาท เพื่อรองรับผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ สำหรับ BAY ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 3 นั้น มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลดลง ซึ่งเป็นผลจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากโดยรวมลดลง และการปรับโครงสร้างเงินฝาก โดยธนาคารมีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่มีต้นทุนต่ำกว่าเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในขณะที่มีเงินฝากประเภทประจำที่มีต้นทุนสูงกว่าเป็นสัดส่วนลดลง นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายที่มีใบดอกเบี้ยก็ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปีก่อน ร้อยละ 8.44 สาเหตุหลักมาจากการที่ธนาคารได้ปรับปรุงโครงสร้างขององค์กร เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และปรับลดจำนวนพนักงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BAY อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97024377 ซึ่งถือว่ากลาง ๆ โดยธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.65 เนื่องจากการขยายสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นและการลดลงของดอกเบี้ยจ่าย ส่วนรายได้ที่มีใบดอกเบี้ยเองก็เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.63 เนื่องจากธนาคารได้พัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ทำให้นักธนาคารสามารถเพิ่มรายได้จากค่าธรรมเนียมและรายได้อื่น ๆ ให้สูงขึ้นได้ ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรของ BAY อยู่ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.78848782 ส่วน DBS ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 4 สามารถลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานลงได้ร้อยละ 3.0 เนื่องจากจำนวนพนักงานลดลง 121 คน จากการโอนพนักงาน 44 คน ไปยัง IBM

เนื่องจากธนาคารได้แจ้งให้ IBM ซึ่งเป็นองค์กรภายนอกดำเนินการเรื่องระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคาร แต่อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานที่ลดลงถูกทดแทนโดยค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ค่าธรรมเนียมและบริการที่จ่ายให้แก่ IBM แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า DBS กลับอยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97785884 ทั้งนี้เป็นเพราะมีการเพิ่มขึ้นของรายได้เกือบทุกรายการ ยกเว้นกำไรจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ โดยรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 เนื่องจากการเติบโตของสินเชื่อ และรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.0 เกิดจากรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.0 โดยมาจากปริมาณธุรกรรมและรายได้ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์บริการที่เพิ่มสูงขึ้น กำไรจากการขายเงินลงทุน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธบัตรรัฐบาล เพิ่มขึ้นร้อยละ 107.0 เนื่องจากสามารถทำกำไรได้จากราคาพันธบัตรที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะอัตราดอกเบี้ย ส่วนรายได้อื่น ๆ เพิ่มขึ้น 68 ล้านบาท เนื่องจากการขยายตัวของเงินให้กู้ร่วมและบริการการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน โดยค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรอยู่ลำดับ 8 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.75936685

ส่วนธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำที่สุด 4 อันดับ คือ SCB, BOA, SCNB และ UOB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.23896640, 1.16893928, 1.14791875 และ 1.13040403 ตามลำดับ โดย SCB นั้น ถึงแม้จะสามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงได้ แต่กลับมีค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 เนื่องจากค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ตามการเสื่อมค่าของสินทรัพย์บางประเภท ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้น 163 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเพิ่มขึ้น 62 ล้านบาท นอกจากนี้ ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ 4 อีก 16,646 ล้านบาท เนื่องจากธนาคารตระหนักดีว่าในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีความไม่แน่นอน ส่งผลให้สินเชื่อบางรายมีคุณภาพเสื่อมลงจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเสื่อมค่าของหลักประกัน หรือการไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่ได้ตกลงไว้ แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า SCB อยู่ลำดับ 5 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97488834 เป็นผลจากรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย ซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 2,354 ล้านบาท ขณะที่รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล ลดลงร้อยละ 8.6 เนื่องจากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินที่ยังคงมีสภาพคล่องสูง ภาวะการแข่งขันด้านอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อระหว่างสถาบันการเงิน และจากการลดลงสุทธิของสินเชื่อ ทำให้ SCB มีค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรอยู่ลำดับ 10 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.72796761 ส่วน BOA ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 11 มีค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 ส่วนหนึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของ

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน โดยธนาคารมีจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้น 382 คน และค่าธรรมเนียมและบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ ส่วนค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ลดลงร้อยละ 20.8 จากผลของอัตราดอกเบี้ยในประเทศมีการปรับลดลง แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BOA อยู่ลำดับ 4 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97524652 ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารได้วางแผนเป้าหมายที่จะเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ซึ่งมีกลยุทธ์ในการขยายธุรกิจที่สร้างรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการที่ชัดเจน ทำให้รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.4 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์และบริการสำหรับลูกค้ารายย่อย (Retail Banking) ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วในส่วนของผลิตภัณฑ์บัตรต่าง ๆ ของธนาคาร ส่งผลให้ประสิทธิภาพทางด้านกำไรของ BOA อยู่ลำดับ 3 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.94654581 แต่ตรงข้ามกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้จากตารางที่ 5.28 ที่อยู่ลำดับ 9 ทั้งในแบบจำลองที่ 1 และแบบจำลองที่ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.90836883 และ 0.91804223 ตามลำดับ สำหรับ SCNB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 10 นั้น ถึงแม้จะสามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้ทั้งค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยร้อยละ 22.35 และค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยร้อยละ 7.27 แต่ส่วนที่เพิ่มขึ้นกลับเป็นค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูงที่ธนาคารได้ตั้งเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 3.81 เนื่องจากในช่วงปีที่ผ่านมา การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีความไม่แน่นอน ส่งผลให้สินเชื่อบางรายมีคุณภาพเสื่อมลง แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า SCNB อยู่ลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97817632 ทั้งนี้เป็นเพราะ SCNB มีรายได้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.77 เกิดจากรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อร้อยละ 21.17 รายได้ดอกเบี้ยจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ร้อยละ 3.82 และรายได้ดอกเบี้ยอื่น ๆ 213.51 ล้านบาท จากผลของประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่ต่ำ ทำให้ SCNB มีประสิทธิภาพทางด้านกำไร ลำดับ 12 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.45677328 ส่วน UOB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 9 นั้น ถึงแม้จะมีการบริหารค่าใช้จ่ายด้วยความระมัดระวัง จนทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีนี้ ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน แต่สำหรับหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญกลับตั้งมากขึ้น เพื่อรองรับสภาวะทั่วไปของการทำธุรกิจสินเชื่อรายย่อยที่มีการขยายตัวอย่างชัดเจนในรอบปี และตั้งสำรองพิเศษในส่วนสินเชื่อรายใหญ่ที่มีปัญหา นอกจากนี้ ยังมีขาดทุนที่เกิดจากภาระส่วนต่างด้านดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจากตัวสัญญาให้เงิน ออกโดยบริษัทบริหารสินทรัพย์ รัตนสิน จำกัด ซึ่งได้รับค้ำประกันจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน จากการที่ธนาคารได้ออมนำสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ดังกล่าว และค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ก็ใกล้เคียงกัน คือ

UOB อยู่ลำดับ 10 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.96932595 เพราะถึงแม้ธนาคารจะได้มีการขยายฐานสินเชื่อให้มากขึ้น แต่ก็ทำให้รายได้รวมเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 9.0 เท่านั้น ส่งผลให้ธนาคารมีผลประกอบการที่ไม่ดีนัก ดังจะเห็นได้จากค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้ในลำดับที่ใกล้เคียงกัน คือ UOB อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.52727154

สำหรับ 4 ธนาคารที่เหลือ ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนอยู่ลำดับกลาง ๆ คือ KBANK, KTB, BT และ SCIB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.09467958, 1.10367888, 1.11077305 และ 1.11578198 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วยแล้ว พบว่า KBANK อยู่ลำดับ 6, KTB อยู่ลำดับ 3, BT อยู่ลำดับ 12 ส่วน SCIB อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97461374, 0.97528943, 0.96514548 และ 0.96679831 ตามลำดับ ส่วนค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร KBANK อยู่ลำดับ 2, KTB อยู่ลำดับ 1, BT อยู่ลำดับ 4 ส่วน SCIB อยู่ลำดับ 6 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.94802368, 0.96140585, 0.91794564 และ 0.86694992 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.25

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ใน 2 แบบจำลอง ปี 2545

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BBL	1	1.07643965	1	1.07601558
TMB	2	1.08356603	3	1.09216128
BAY	3	1.08565333	2	1.08712358
DBS	4	1.09372445	6	1.10074038
KBANK	5	1.09467958	5	1.09564530
KTB	6	1.10367888	7	1.10348395
BT	7	1.11077305	4	1.09360098
SCIB	8	1.11578198	8	1.12255115
UOB	9	1.13040403	9	1.13230238
SCNB	10	1.14791875	10	1.15288708
BOA	11	1.16893928	11	1.17595580
SCB	12	1.23896640	12	1.25791983

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.25 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการ คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนในแบบจำลองที่ 1 ซึ่งรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิตนั้น มีค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 9 ธนาคาร ได้แก่ BAY, TMB, KBANK, DBS, SCIB, UOB, SCNB, BOA และ SCB ส่วนประการที่ 2 เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ ซึ่งสลับกันใน 2 กลุ่ม กลุ่มแรก ประกอบด้วย BAY และ TMB ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 3 และ 2 ตามลำดับ แต่ในแบบจำลองที่ 2 กลับเป็นลำดับ 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง ประกอบด้วย BT, DBS และ KTB ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 7, 4 และ 6 ตามลำดับ แต่ในแบบจำลองที่ 2 กลับเป็นลำดับ 4, 6 และ 7 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น เช่น TMB, DBS และ KTB โดย TMB มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.97 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของกำไรจากการบริหารร้อยละ 138.03 กำไรจากเงินลงทุนและรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ร้อยละ 31.10 และ 8.20 ตามลำดับ ส่วน DBS ก็มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.0 ซึ่งเกิดจากรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.0 โดยมาจากปริมาณธุรกรรม และรายได้ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์บริการที่เพิ่มสูงขึ้น กำไรจากการขายเงินลงทุน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ 107.0 เนื่องจาก DBS สามารถทำกำไรได้จากราคาพันธบัตรที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะอัตราดอกเบี้ย และรายได้อื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของเงินให้กู้ร่วมและบริการการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน KTB ก็เช่นเดียวกัน มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.4 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการร้อยละ 19.8 และกำไรจากการบริหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 145.1 ส่วน BAY และ BT ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนแย่ลง แต่กลับมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น สำหรับ BAY และมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น สำหรับ BT ทั้งนี้เป็นเพราะ BAY มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 63.63 จากการพัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ทำให้ BAY สามารถเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่น ๆ ให้สูงขึ้นได้ ส่วน BT ก็มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 129.02 เนื่องจากรับรู้กำไรโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน และโอนกลับรายการหนี้สินค้างจ่ายที่คงค้างมาเป็นเวลานาน และหนี้สินตามภาระค้ำประกันที่หมดภาระแล้วเป็นรายได้

ตารางที่ 5.26

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ ใน 2 แบบจำลอง ปี 2545

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
SCNB	1	0.97817632	1	0.97806504
DBS	2	0.97785884	2	0.97804429
KTB	3	0.97528943	9	0.97688710
BOA	4	0.97524652	4	0.97772997
SCB	5	0.97488834	5	0.97768670
KBANK	6	0.97461374	8	0.97704099
TMB	7	0.97394765	6	0.97762255
BBL	8	0.97301383	7	0.97706420
BAY	9	0.97024377	10	0.97667551
UOB	10	0.96932595	11	0.97644658
SCIB	11	0.96679831	12	0.97625907
BT	12	0.96514548	3	0.97777384

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.26 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่าน้อยกว่าในแบบจำลองที่ 2 ถึง 11 ธนาคาร ยกเว้น SCNB ส่วนอีกประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ โดยในแบบจำลองที่ 1 KTB จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 ในแบบจำลองที่ 2 KBANK จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 TMB จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 BBL จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 BAY จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 UOB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 SCIB จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 12 และ BT จากลำดับ 12 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 ซึ่งจะเห็นว่า การรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต ส่วนใหญ่ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น เช่น KTB, KBANK, BAY, UOB, SCIB ส่วน TMB และ BT ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้แย่ลง แต่กลับมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น สำหรับ TMB และมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น สำหรับ BT ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ตารางที่ 5.27

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร ใน 2 แบบจำลอง ปี 2545

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
KTB	1	0.96140585	1	0.86317501
KBANK	2	0.94802368	4	0.83335114
BOA	3	0.94654581	2	0.85136435
BT	4	0.91794564	9	0.78814808
BBL	5	0.87299951	5	0.82752193
SCIB	6	0.86694992	3	0.84568808
BAY	7	0.78848782	6	0.80942099
DBS	8	0.75936685	8	0.79672020
TMB	9	0.75636389	7	0.79938649
SCB	10	0.72796761	10	0.75362165
UOB	11	0.52727154	11	0.70156738
SCNB	12	0.45677328	12	0.62031364

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.27 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่าน้อยกว่าค่าที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 6 ธนาคาร ได้แก่ BAY, TMB, DBS, SCB, UOB และ SCNB ส่วนอีกประการหนึ่ง เป็นเรื่องของการจัดลำดับ คือ ในแบบจำลองที่ 1 KBANK จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 ในแบบจำลองที่ 2 BOA จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 2 BT จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 SCIB จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 BAY จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 และ TMB จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 ซึ่งจะเห็นว่า ธนาคารที่มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้นเมื่อรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี่ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต คือ KBANK, BT ส่วน SCIB, BAY และ TMB ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรแย่ลง แต่กลับมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น สำหรับ BAY และ SCIB และมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น สำหรับ TMB ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ตารางที่ 5.28

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค ใน 2 แบบจำลอง ปี 2545

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
KTB	1	0.94978132	2	0.98130122
SCIB	2	0.94583429	5	0.96381692
BBL	3	0.94541591	1	0.98341990
TMB	4	0.93145667	8	0.95437335
BT	5	0.93111471	7	0.95493056
BAY	6	0.92771914	6	0.95828530
KBANK	7	0.92524714	3	0.97155032
SCB	8	0.92003452	4	0.96888251
BOA	9	0.90836883	9	0.91804223
DBS	10	0.86662362	10	0.89213493
UOB	11	0.81947839	11	0.85776510
SCNB	12	0.81798346	12	0.85149680

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

ตารางที่ 5.29

ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน, รายได้ และกำไร ปี 2546 จากแบบจำลองที่ 1

(รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต)

ธนาคาร	ลำดับ	ต้นทุน	ลำดับ	รายได้	ลำดับ	กำไร
BAY	1	1.09995625	11	0.97272182	10	0.76883615
BT	2	1.10973803	1	0.98096191	12	0.75140605
BBL	3	1.11074135	9	0.97411435	7	0.82301346
KTB	4	1.11433275	2	0.97962112	9	0.78005973
KBANK	5	1.11579243	10	0.97399736	6	0.86348200
DBS	6	1.12016395	3	0.97927521	1	0.93112366
SCB	7	1.12796698	7	0.97583632	5	0.86861596
SCNB	8	1.13778890	4	0.97901769	3	0.88315033
BOA	9	1.14258928	6	0.97587599	2	0.92879279
SCIB	10	1.14526865	12	0.96799512	4	0.87054853
UOB	11	1.15446560	5	0.97804374	11	0.76319323
TMB	12	1.18618195	8	0.97456884	8	0.80270556

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

จากตารางที่ 5.29 เห็นได้ว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนสูงที่สุด 4 อันดับแรก คือ BAY, BT, BBL และ KTB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.09995625, 1.10973803, 1.11074135 และ 1.11433275 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก BAY สามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงได้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากโดยรวมที่ลดลงตามภาวะตลาดเงิน และการปรับโครงสร้างเงินฝากเช่นเดียวกับปีก่อน แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า BAY อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97272182 ทั้งนี้เนื่องจากผลของอัตราดอกเบี้ยโดยรวมที่ลดลง ทำให้รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลง แต่ขณะเดียวกันรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยกลับเพิ่มขึ้นจากกำไรจากการลงทุน และการขายสินทรัพย์หรือการขายเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ธนาคารยังได้พัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ทำให้สามารถเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่น ๆ ให้สูงกว่าปีก่อนด้วย และเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรควบคู่กันไป พบว่า BAY อยู่ลำดับ 10 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.76883615 ทั้งนี้เป็นผลจากค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ต่ำ ส่วน BT ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 2 สามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงได้ร้อยละ 21.92 ส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 133.11 จากการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และด้อยค่าของสินทรัพย์โดยใช้เกณฑ์คุณภาพ จำนวน 4,350 ล้านบาท ซึ่งโดยส่วนมากเป็นผลกระทบจากสินทรัพย์ด้อยคุณภาพในส่วนของ Covered Asset Pool (CAP) ซึ่งรวมถึงส่วนที่ได้ถูกโอนย้ายออกมาจาก CAP ในอดีต เนื่องจากได้มีการปรับโครงสร้างหนี้ก่อนการทำสัญญาการบริหาร และขดเชยสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ส่วนประสิทธิภาพทางด้านรายได้ก็ดีขึ้นเช่นกัน คือ อยู่ลำดับ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.98096191 แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรควบคู่ไปด้วย พบว่า BT อยู่ลำดับ 12 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.75140605 ซึ่งเป็นผลจากการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และด้อยค่าของสินทรัพย์โดยใช้เกณฑ์คุณภาพที่ได้กล่าวข้างต้น สำหรับ BBL ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 3 สามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงได้ร้อยละ 21.3 รายการสำคัญได้แก่ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากลดลงร้อยละ 32.0 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในประเทศได้รับลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินลดลงร้อยละ 44.6 เนื่องจากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคาร ในขณะที่ค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับปีก่อน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 ที่สำคัญ คือ การตั้งสำรองการด้อยค่าสินทรัพย์หรือการขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 109.7 ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.4 เนื่องจากในปีนี้นาการมีค่าใช้จ่ายในการเพิ่มทุนหุ้นสามัญ นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานยังเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 เนื่องจากธนาคารตั้งสำรองค่าใช้จ่ายโครงการเกษียณอายุก่อนครบกำหนด เมื่อพิจารณาทางด้าน

รายได้ พบว่า BBL มีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงร้อยละ 8.2 โดยรายได้ดอกเบี้ยจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินปรับตัวลดลงร้อยละ 51.3 เนื่องจากมีการลดเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคารและตลาดเงิน และไปลงทุนเพิ่มในพันธบัตรรัฐบาล และหุ้นกู้ของภาคเอกชน เนื่องจากผลตอบแทนสูงกว่า ส่วนดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อ ลดลงร้อยละ 5.1 เนื่องจากการลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมในประเทศ ถึงแม้ว่าสินเชื่อเฉลี่ยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.8 แต่รายได้ดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจากปริมาณสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นยังคงมีจำนวนน้อยกว่ารายได้ดอกเบี้ยที่ลดลงจากการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ย ส่งผลให้ BBL มีค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97411435 และค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรอยู่ลำดับ 7 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.82301346 ส่วน KTB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 4 นั้น แม้ว่าจะมีการประกาศลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ซึ่งเป็นไปตามภาวะการแข่งขันของตลาดและเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ธนาคารก็ได้มีการบริหาร และควบคุมดอกเบี้ยจ่ายให้เป็นไปอย่างเหมาะสม โดยสามารถลดค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยลงได้ร้อยละ 14.2 แต่ค่าใช้จ่ายที่มีไต่ดอกเบี้ยกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 รวมถึงสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 75.8 เนื่องจากการที่ธนาคารสำรองไว้สำหรับความไม่แน่นอนของลูกค้าหนี้รายที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ด้วย ส่วนค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้นั้น KTB กลับอยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97962112 โดยรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล รวมถึงรายได้ที่มีไต่ดอกเบี้ยใกล้เคียงกับปีก่อน และจากผลของค่าใช้จ่ายบางส่วนที่เพิ่มขึ้น รวมถึงสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ ประกอบกับรายได้ก็ไม่ได้เพิ่มขึ้น ทำให้ธนาคารมีผลประกอบการที่ไม่ดีนัก ซึ่งสามารถเห็นได้จากค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ KTB อยู่ลำดับ 9 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.78005973

ส่วนธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำที่สุด 4 อันดับ คือ TMB, UOB, SCIB และ BOA โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.18618195, 1.15446560, 1.14526865 และ 1.14258928 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก TMB มีค่าใช้จ่ายที่มีไต่ดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.96 โดยส่วนใหญ่เป็นผลจากการขาดทุนจากการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย และทรัพย์สินอื่น ๆ ที่ขาดทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 389.79 เนื่องจากการตีราคาที่ดินและอาคารใหม่ รองลงมา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ ค่าใช้จ่ายอื่น และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.39, 15.42 และ 9.90 ตามลำดับ นอกจากนี้ ธนาคารยังมีการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น จำนวน 16,117 ล้านบาท ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้ธนาคารมีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ ทางด้านรายได้ TMB มีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงร้อยละ

7.83 เนื่องจากธนาคารปล่อยสินเชื่อลดลง และอัตราผลตอบแทนของสินเชื่อ มีแนวโน้มลดลงโดยตลอด เนื่องจากภาวะการแข่งขันที่สูงเป็นผลให้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อ ลดลงร้อยละ 5.04 ส่วนรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยก็ลดลงร้อยละ 18.76 เช่นกัน ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ และกำไร อยู่ลำดับ 8 เช่นเดียวกัน โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97456884 และ 0.80270556 ตามลำดับ ส่วน UOB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 11 มีการขยายของสินเชื่อเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องกู้ยืมเงินมากขึ้น ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นด้วย ในขณะเดียวกัน รายได้ดอกเบี้ยก็เพิ่มขึ้นจากฐานสินเชื่อที่ขยายตัวขึ้นเช่นกัน ทำให้ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ มีลำดับที่ดีขึ้น คือ UOB อยู่ลำดับ 5 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97804374 แต่ผลประกอบการที่ดีขึ้น ซึ่งในปีนี้ UOB มีกำไรสุทธิ 86 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ซึ่งขาดทุนสุทธิ ถึง 194 ล้านบาท ก็ไม่ได้ทำให้ลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น คือ UOB อยู่ลำดับ 11 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.76319323 และอยู่ในลำดับเดียวกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้ในตารางที่ 5.33 สำหรับ SCIB ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 10 นั้น มีค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.09 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการควบรวมกับธนาคารศรีนคร เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2545 นอกจากนี้ ธนาคารยังมีรายการพิเศษที่เป็นค่าใช้จ่ายในการนำหุ้นกลับ เข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ในเดือนธันวาคม 2546 จำนวน 216 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงตามมาตรฐานบัญชี เกี่ยวกับผลขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขายเพิ่มขึ้นจำนวน 538 ล้านบาท ประกอบกับธนาคารมีการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด จำนวน 3,771 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อรองรับการเสื่อมค่าของสินทรัพย์ โดยเฉพาะผลสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้เงินให้สินเชื่อที่ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งอาจจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ และอาจส่งผลกระทบต่องบการเงินของธนาคารในภายหน้า แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่า SCIB อยู่ลำดับ 12 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.96799512 ซึ่งจากข้อเท็จจริงแล้วธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล รวมทั้งรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 35.29 และ 51.53 ตามลำดับ ส่งผลให้ลำดับประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีพอสมควร คือ SCIB อยู่ลำดับ 4 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.87054853 ส่วน BOA ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนลำดับ 9 นั้น ถึงแม้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจะลดลงร้อยละ 21.3 เนื่องจากการปรับลดลงของอัตราดอกเบี้ยในระบบการเงินที่เกิดขึ้นก็ตาม แต่ค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.9 ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายลงทุนในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ถ้าพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วย พบว่า BOA อยู่ลำดับ 6 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ

0.97587599 ซึ่งถือว่ากลาง ๆ โดยธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลลดลงร้อยละ 6.6 และ รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 โดยรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 กำไรจากการปริวรรตเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.2 แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านกำไรแล้ว พบว่า BOA อยู่ลำดับ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.92879279 ซึ่งไม่สอดคล้องกัน และตรงข้ามกับค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคที่ได้ในตารางที่ 5.33 ซึ่ง BOA อยู่ลำดับ 9 ทั้งในแบบจำลองที่ 1 และแบบจำลองที่ 2 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.89488369 และ 0.91566087 ตามลำดับ

สำหรับ 4 ธนาคารที่เหลือ ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนอยู่ลำดับกลาง ๆ คือ KBANK, DBS, SCB และ SCNB โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.11579243, 1.12016395, 1.12796698 และ 1.13778890 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางด้านรายได้ควบคู่ไปด้วยแล้ว พบว่า KBANK อยู่ลำดับ 10, DBS อยู่ลำดับ 3, SCB อยู่ลำดับ 7 ส่วน SCNB อยู่ลำดับ 4 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.97399736, 0.97927521, 0.97583632 และ 0.97901769 ตามลำดับ ส่วนค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร KBANK อยู่ลำดับ 6, DBS อยู่ลำดับ 1, SCB อยู่ลำดับ 5 ส่วน SCNB อยู่ลำดับ 3 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.86348200, 0.93112366, 0.86861596 และ 0.88315033 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.30

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ใน 2 แบบจำลอง ปี 2546

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BAY	1	1.09995625	2	1.10743065
BT	2	1.10973803	6	1.12885778
BBL	3	1.11074135	1	1.10730615
KTB	4	1.11433275	4	1.11480290
KBANK	5	1.11579243	3	1.11346983
DBS	6	1.12016395	5	1.12683493
SCB	7	1.12796698	7	1.13978543
SCNB	8	1.13778890	8	1.14116333
BOA	9	1.14258928	9	1.14721795
SCIB	10	1.14526865	11	1.15534843
UOB	11	1.15446560	10	1.15428213
TMB	12	1.18618195	12	1.18895730

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต
แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.30 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการ คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนในแบบจำลองที่ 1 ซึ่งรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิตนั้น มีค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 9 ธนาคาร ได้แก่ BAY, KTB, DBS, BT, SCB, SCNB, BOA, SCIB และ TMB ส่วนประการที่ 2 เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ คือ BAY ซึ่งในแบบจำลองที่ 1 อยู่ลำดับ 1 แต่ในแบบจำลองที่ 2 กลับเป็นลำดับ 2 BT จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 BBL จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 KBANK จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 DBS จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 SCIB จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 และ UOB จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 ซึ่งจะเห็นว่า ธนาคารที่มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น เมื่อรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต คือ BAY, BT, SCIB ส่วน BBL, UOB และ DBS ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนแยลง แต่กลับมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น สำหรับ UOB และมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น สำหรับ BBL ส่วน DBS ดีขึ้นทั้งลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้และกำไร ทั้งนี้เป็นเพราะ DBS มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3 ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของการขายเงินลงทุน (ส่วนใหญ่เป็นหลักทรัพยรัฐบาล) ร้อยละ 28.4 เนื่องมาจากแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงตลอดปีส่งผลดีต่อราคาพันธบัตรรัฐบาล กำไรจากการปริวรรตร้อยละ 102.0 รายได้อื่น ๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 76.5 เนื่องจากการขยายตัวของรายได้จากบริการด้านตลาดทุน และการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน

ตารางที่ 5.31

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ ใน 2 แบบจำลอง ปี 2546

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
BT	1	0.98096191	10	0.97738255
KTB	2	0.97962112	5	0.97818049
DBS	3	0.97927521	4	0.97818399
SCNB	4	0.97901769	2	0.97854744
UOB	5	0.97804374	9	0.97771563
BOA	6	0.97587599	7	0.97782673
SCB	7	0.97583632	6	0.97802018
TMB	8	0.97456884	11	0.97732640
BBL	9	0.97411435	1	0.97864385
KBANK	10	0.97399736	3	0.97833610
BAY	11	0.97272182	8	0.97771677
SCIB	12	0.96799512	12	0.97654571

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.31 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่าน้อยกว่าในแบบจำลองที่ 2 ถึง 7 ธนาคาร ได้แก่ BBL, KBANK, SCB, BOA, BAY, TMB และ SCIB ส่วนอีกประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับ โดยในแบบจำลองที่ 1 BT จากลำดับ 1 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 ในแบบจำลองที่ 2 KTB จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 DBS จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 4 SCNB จากลำดับ 4 เปลี่ยนเป็นลำดับ 2 UOB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 BOA จากลำดับ 6 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 SCB จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 6 TMB จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 BBL จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 KBANK จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 และ BAY จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 ซึ่งจะเห็นว่า ธนาคารที่มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น เมื่อรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต คือ BT, KTB, DBS, UOB, BOA, TMB ส่วน BBL และ BAY ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้แยกลง แต่กลับมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น สำหรับ BAY และมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น สำหรับ BBL ทั้งนี้เป็นเพราะ BAY มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 73.78 เนื่องมาจากกำไรจากการลงทุน และการขายสินทรัพย์รอการขายเพิ่มขึ้น นอกจากนี้

BAY ยังได้พัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ทำให้สามารถเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่น ๆ ให้สูงขึ้นได้ ส่วน BBL ก็เช่นเดียวกัน มีรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.1

ตารางที่ 5.32

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไร ใน 2 แบบจำลอง ปี 2546

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
DBS	1	0.93112366	2	0.86950749
BOA	2	0.92879279	5	0.82137899
SCNB	3	0.88315033	1	0.87451047
SCIB	4	0.87054853	4	0.83005715
SCB	5	0.86861596	3	0.84384447
KBANK	6	0.86348200	6	0.81380883
BBL	7	0.82301346	9	0.79145473
TMB	8	0.80270556	11	0.78070865
KTB	9	0.78005973	8	0.79780194
BAY	10	0.76883615	7	0.81179248
UOB	11	0.76319323	10	0.78850947
BT	12	0.75140605	12	0.65712039

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากตารางที่ 5.32 จะเห็นความแตกต่างระหว่าง 2 แบบจำลอง 2 ประการเช่นเดียวกัน คือ ประการแรก ค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรที่ได้จากแบบจำลองที่ 1 มีค่ามากกว่าค่าที่ได้ในแบบจำลองที่ 2 ถึง 9 ธนาคาร ได้แก่ SCNB, DBS, SCB, SCIB, BOA, KBANK, BBL, TMB และ BT ส่วนอีกประการหนึ่ง เป็นเรื่องของการจัดลำดับ คือ ในแบบจำลองที่ 1 DBS จากลำดับ 1 เปลี่ยนเป็นลำดับ 2 ในแบบจำลองที่ 2 BOA จากลำดับ 2 เปลี่ยนเป็นลำดับ 5 SCNB จากลำดับ 3 เปลี่ยนเป็นลำดับ 1 SCB จากลำดับ 5 เปลี่ยนเป็นลำดับ 3 BBL จากลำดับ 7 เปลี่ยนเป็นลำดับ 9 TMB จากลำดับ 8 เปลี่ยนเป็นลำดับ 11 KTB จากลำดับ 9 เปลี่ยนเป็นลำดับ 8 BAY จากลำดับ 10 เปลี่ยนเป็นลำดับ 7 และ UOB จากลำดับ 11 เปลี่ยนเป็นลำดับ 10 ซึ่งจะเห็นว่า ธนาคารที่มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น เมื่อรวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต คือ DBS, BOA, BBL, TMB ส่วน BAY, KTB และ UOB ถึงแม้จะมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรแยกลง แต่กลับมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น สำหรับ BAY และมีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น สำหรับ KTB และ UOB

ตารางที่ 5.33

เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค ใน 2 แบบจำลอง ปี 2546

ธนาคาร	ลำดับ	แบบจำลองที่ 1	ลำดับ	แบบจำลองที่ 2
KTB	1	0.95413250	2	0.98269250
SCIB	2	0.94715077	5	0.96632589
BBL	3	0.94442955	1	0.98389639
BAY	4	0.93075089	6	0.96221446
BT	5	0.92853227	8	0.95201822
KBANK	6	0.92755902	3	0.97310991
TMB	7	0.92605067	7	0.95256875
SCB	8	0.92237035	4	0.96977932
BOA	9	0.89488369	9	0.91566087
DBS	10	0.88243724	10	0.89470782
UOB	11	0.83467237	11	0.86332910
SCNB	12	0.75948170	12	0.83171103

ที่มา จากการคำนวณ โดยโปรแกรม Frontier 4.1

แบบจำลองที่ 1 เป็นแบบจำลองที่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

แบบจำลองที่ 2 เป็นแบบจำลองที่ไม่รวมรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเป็นตัวแปรผลผลิต

จากผลการศึกษาทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ ปี 2541 เป็นปีที่ประเทศไทยยังคงอยู่ในช่วงของความพยายามแก้ไขปัญหาคะดการการเงินอย่างจริงจังต่อเนื่องจากปี 2540 ตามข้อตกลงที่ทำไว้กับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยมุ่งสร้างความมั่นคงของสถาบันการเงินที่เปิดดำเนินการอยู่ แก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่รัฐเข้าแทรกแซง รวมทั้งเร่งกระจายสภาพคล่องไปสู่ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง

ปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในปี 2541 ได้ทวีความรุนแรงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยอย่างต่อเนื่อง และอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ลูกหนี้ส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ เครดิตของลูกหนี้ลดลง สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2541 สูงถึงร้อยละ 40.5 ของสินเชื่อทั้งหมด (เกณฑ์หยุดรับรู้รายได้ 3 เดือน) และยิ่งเมื่อสถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การกันสำรอง และการจัดชั้นหนี้ที่เข้มงวดขึ้น ซึ่งให้แบ่งลูกหนี้เป็น 6 ระดับ โดยธนาคารสามารถทยอยกันสำรองเป็นงวด ๆ ให้แล้วเสร็จภายในปี 2543 ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่สถาบันการเงินไทยไม่เคยปฏิบัติมาก่อน ทำให้สถาบันการเงินมีภาระที่จะต้องตั้งสำรองเพิ่มขึ้นมาก นอกจากนี้ รายได้ของธนาคารพาณิชย์ยังลดลงจากการให้เกณฑ์หยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ เมื่อลูกหนี้ค้างชำระเกิน 6 เดือน ตั้งแต่ 1

มกราคม 2541 และจะเปลี่ยนเป็นเกณฑ์ 3 เดือน ตั้งแต่ 1 มกราคม 2542 ทำให้ในปี 2541 ธนาคารพาณิชย์ไทยต้องประสบภาวะขาดทุนอย่างมหาศาลถึง 330.9 พันล้านบาท

ภาวะขาดทุนที่สถาบันการเงินประสบอยู่ ได้กีดกร่อนฐานะเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ให้เสื่อมลง และไม่เพียงพอที่จะปล่อยสินเชื่อได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งเครดิตของลูกค้าที่เสื่อมถอยทุกขณะ ทำให้ทุกธนาคารยิ่งเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยกู้มากขึ้น เพราะเกรงจะกลายเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ และส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารอีกะลอกหนึ่ง ดังนั้น ทุกธนาคารพาณิชย์ จึงหามาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมค่าใช้จ่าย และเพิ่มรายได้ รวมทั้งปรับปรุงครุ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ โดยจากการศึกษา พบว่า ธนาคารที่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดี มี BBL, SCB, BAY และ BOA ซึ่งสามารถลดทั้งค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยลงได้ แต่ผลกระทบจากสินเชื่อด้วยคุณภาพ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผลประกอบการของธนาคารขาดทุน โดยธนาคารพาณิชย์ที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำ มี BT, SCIB, UOB และ KBANK นอกจากนี้ การเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ และอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง ส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยลดลง ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า SCIB, BBL, UOB และ SCNB มีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ต่ำ เนื่องจากรายได้ดอกเบี้ยลดลง และรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยก็เพิ่มขึ้นไม่มากพอกับค่าใช้จ่าย และสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ทุกธนาคารพาณิชย์จึงพยายามหาทางเพิ่มรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยให้สูงขึ้น รวมทั้งแก้ไขปัญหาสินเชื่อด้วยคุณภาพให้เร็วที่สุด ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า BOA, TMB, KTB และ DBS มีรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น จนทำให้ประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดี 4 ลำดับแรก และจากความพยายามควบคุมค่าใช้จ่าย รวมทั้งทำให้รายได้เพิ่มขึ้นในขณะเดียวกัน ทำให้ BT, DBS, UOB และ BOA มีประสิทธิภาพทางด้านกำไรดี ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 5.7 ส่วน BAY, KBANK, SCB และ KTB มีประสิทธิภาพทางด้านกำไรต่ำ

จากความพยายามที่จะหารายได้ให้เพิ่มขึ้น ในสถานการณ์ที่รายได้จากการประกอบกิจการหลักลดลงนั้น ทำให้รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในระบบธนาคารพาณิชย์ ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า BOA มีลำดับค่าประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดีขึ้น เช่นเดียวกับ KBANK ส่วน BT, BAY และ BBL มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น สำหรับธนาคารที่มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น มี SCIB, TMB และ SCNB ส่วน KTB และ UOB มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทั้งทางด้านรายได้ และกำไรดีขึ้น จากการรวมรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเข้าไปเป็นตัวแปรผลผลิต

ในปี 2542 กลุ่มธนาคารพาณิชย์ยังคงขาดทุนสุทธิอยู่ แต่ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2541 โดยการขาดทุนสุทธิของระบบธนาคารพาณิชย์ในปีนี้ เนื่องมาจากการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเฉลี่ยร้อยละ 70.0 ของจำนวนที่ธนาคารพาณิชย์ต้องสำรองทั้งหมดตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ รวมทั้งรายได้ในรูปดอกเบี้ยที่ต่ำ โดยธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ได้ชะลอการปล่อยสินเชื่อในปี 2542 และมีการลดอัตราดอกเบี้ยตลอดทั้งปี เพื่อลดต้นทุนเงินฝาก ซึ่งสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบลดลงร้อยละ 4.3 ในขณะที่เงินฝากของทั้งระบบลดลงร้อยละ 0.3 ซึ่งเป็นไปตามมาตรการควบคุมค่าใช้จ่าย และเพิ่มรายได้ ที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2541 โดยผลการศึกษา พบว่า ธนาคารที่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดี มี SCIB, UOB, BT และ TMB ซึ่งสามารถลดทั้งค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ยลงได้ แต่ผลกระทบจากสินเชื่อด้วยคุณภาพ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผลประกอบการของธนาคารขาดทุน โดยธนาคารพาณิชย์ที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำ มี KTB, SCB, KBANK และ BBL นอกจากนี้ การเพิ่มความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ และอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง ส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยลดลง ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า BBL, KTB, TMB และ SCIB มีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ต่ำ เนื่องจากรายได้ดอกเบี้ยลดลง และรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยก็เพิ่มขึ้นไม่มากพอกับค่าใช้จ่าย และสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งจึงพยายามหาทางเพิ่มรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยให้สูงขึ้น รวมทั้งแก้ไขปัญหาสินเชื่อด้วยคุณภาพให้เร็วที่สุด ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า KBANK, UOB, BOA และ SCB มีรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น จนทำให้ประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดี 4 ลำดับแรก และจากความพยายามควบคุมค่าใช้จ่าย รวมทั้งทำให้รายได้เพิ่มขึ้นในขณะเดียวกัน ทำให้ BT, SCIB, DBS และ SCNB มีประสิทธิภาพทางด้านกำไรดี ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 5.12 ส่วน BBL, KTB, SCB และ KBANK มีประสิทธิภาพทางด้านกำไรต่ำ และจากความพยายามที่จะหารายได้ให้เพิ่มขึ้น ในสถานการณ์ที่รายได้จากการประกอบกิจการหลักลดลงนั้น ทำให้รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในระบบธนาคารพาณิชย์ ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า KBANK มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทั้งทางด้านต้นทุน และรายได้ดีขึ้น ส่วน UOB, SCB และ BAY มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดีขึ้น สำหรับ DBS, KTB มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทางด้านกำไรดีขึ้น ส่วน BT มีลำดับของค่าประสิทธิภาพทั้งทางด้านรายได้ และกำไรดีขึ้น

จากผลการศึกษาข้างต้น เห็นได้ว่า การแข่งขันในธุรกิจธนาคารพาณิชย์เริ่มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากจำนวนธนาคารที่มีต่างชาติถือหุ้นเป็นสัดส่วนใหญ่มีจำนวนมากขึ้น โดย

ธนาคารที่มีต่างชาติถือหุ้นเป็นสัดส่วนใหญ่เหล่านี้มีความได้เปรียบในการแข่งขันในธุรกิจธนาคารพาณิชย์เมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์ไทย เนื่องจากมีเทคโนโลยี และการจัดการที่เหนือกว่า สาขาเครือข่ายที่มากกว่า และมีต้นทุนที่ต่ำกว่า ยิ่งไปกว่านั้น ธนาคารที่มีต่างชาติถือหุ้นเป็นสัดส่วนใหญ่ ยังมีแนวโน้มที่จะเจาะตลาดลูกค้ารายย่อย ซึ่งเป็นรากฐานลูกค้าที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีเงินกองทุนที่เพียงพอ และมีการตัดหนี้เสียจากธนาคารแล้วเท่านั้น จึงจะสามารถเตรียมพร้อมในการแข่งขันกับธนาคารต่างชาติได้

ในปี 2543 ธุรกิจการธนาคารยังต้องเผชิญกับปัญหาการจัดการหนี้เสีย และปรับตัวเพื่อก้าวเข้าสู่อนาคต ข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยระบุว่า สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ณ เดือนธันวาคม 2543 ลดลงเหลือประมาณ 9 แสนล้านบาท หรือร้อยละ 18.0 ของสินเชื่อทั้งหมด ซึ่งนับว่าดีขึ้นเมื่อเทียบกับอัตราส่วนเดียวกันในช่วงเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตาม หากนับรวมหนี้เสียที่โอนย้ายไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์แล้ว หนี้เสียจะเป็นร้อยละ 27.0 ของยอดสินเชื่อทั้งหมด ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ส่วนต่างของดอกเบี้ย และการใช้ความระมัดระวังในการให้สินเชื่อ

การใช้ความระมัดระวังในการให้สินเชื่อของธนาคาร ได้สร้างปัญหาให้องค์กรธุรกิจในด้านแหล่งเงินทุน โดยทุกธนาคารต่างมุ่งเป้าไปที่บริษัทที่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ต้องคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำแก่ลูกค้ากลุ่มนี้ อย่างไรก็ตาม ธนาคารจำนวนมากไม่ได้หวังการขยายตัวด้านสินเชื่อมากนัก ผลกำไรที่ดีขึ้นเกิดจากการบริหารหนี้เสีย โดยผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดี มี KBANK, BBL, SCB และ BAY ส่วน SCIB, UOB, KTB และ TMB มีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ต่ำ

ถึงแม้ว่าการบริหารหนี้เสียเป็นเรื่องสำคัญ แต่ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งก็ได้เปลี่ยนแปลงการบริหาร เพื่อลดต้นทุน ดังจะเห็นได้ว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดี มี BT, SCIB, KBANK และ SCNB ส่วน BBL, TMB, BAY และ UOB มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำ

และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม สำหรับภาวะการแข่งขันที่น่าจะรุนแรงขึ้นในอนาคต ธนาคารพาณิชย์ไทยได้ประกาศปรับโครงสร้างสาขาใหม่ รวมทั้งมีเป้าหมายการลดจำนวนพนักงานลง ขณะเดียวกันรูปแบบของสาขาก็มีการปรับปรุงให้ทันสมัย เพื่อดึงดูดลูกค้ารายย่อย โดยธนาคารส่วนใหญ่มีเป้าหมายในการมุ่งให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารายย่อยมากขึ้น

ในปี 2544 สถาบันการเงินยังคงดำเนินธุรกิจด้วยความระมัดระวัง โดยเฉพาะการให้สินเชื่อ เนื่องจากยังมีความเสี่ยงจากปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจยังคงขบเขาย้อยอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังมีกำลังผลิตส่วนเกินเหลืออยู่เป็นอันมาก ทำให้ธุรกิจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องขยายการลงทุน ความต้องการสินเชื่อใหม่ของธุรกิจจึงขยายตัวในอัตรา

ต่ำ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องมุ่งเป้าหมายการให้สินเชื่อไปสู่กลุ่มลูกค้ารายย่อยมากเป็นพิเศษ โดยเน้นหนักไปที่สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยได้พยายามลดต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ลงอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาพบว่า BBL, TMB, DBS และ SCIB มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดี ส่วน KTB, BOA, SCB และ UOB มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำ

ในขณะเดียวกัน ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งได้ดำเนินการพัฒนาตนเองในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากรากฐานที่ธนาคารได้วางไว้ตั้งแต่ปีที่แล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งขององค์กร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน อันจะนำมาซึ่งความสามารถในการสร้างคุณค่า และประโยชน์สูงสุดสำหรับลูกค้า คู่ค้า พนักงาน ตลอดจนผู้ถือหุ้น แม้ว่าสภาพแวดล้อมทางธุรกิจจะไม่เอื้ออำนวยนัก แต่การพัฒนาที่ธนาคารดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงระบบการทำงานทั่วทั้งองค์กรกำลังดำเนินไปตามเป้าหมาย และธนาคารได้มีการสร้างสรรค์ และนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ปรับเปลี่ยนตามวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง ในขณะเดียวกันก็ได้บริหารความเสี่ยงอย่างรอบคอบ ตลอดจนฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อสามารถเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น และมีผลประกอบการที่ดีขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า SCIB, KTB, KBANK และ SCB มีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดี ส่วน BAY, BT, SCNB และ TMB มีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ต่ำ สำหรับประสิทธิภาพทางด้านกำไรจากตารางที่ 5.22 พบว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านกำไรดี มี KBANK, SCIB, UOB และ DBS ส่วน BT, SCNB, SCB และ BOA มีประสิทธิภาพทางด้านกำไรต่ำ

ปี 2545 ถือเป็นปีที่มีความท้าทายสำหรับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทย ในการหาลูกค้า และขยายปริมาณสินเชื่อ ทำให้ภาพรวมของการปล่อยสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดในปีนั้น ขยายตัวในอัตราที่ต่ำ ด้วยปัจจัยของสภาพคล่องในระบบสูง ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากยังคงอยู่ในระดับต่ำ ภาวะที่เกิดขึ้นนี้ได้เพิ่มความรุนแรงในการแข่งขัน ทั้งการปล่อยสินเชื่อรายใหญ่ และสินเชื่อรายย่อย กลยุทธ์การแข่งขันทางด้านราคาเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นทุกวันกับระบบธนาคารพาณิชย์ ด้วยเหตุที่แต่ละธนาคารต้องการให้ธุรกิจขยายตัว ภายใต้สภาวะที่โอกาสการปล่อยสินเชื่อถูกจำกัด ดังนั้น ทุกธนาคารจึงมุ่งเป้าหมายลูกค้าชั้นดีที่เป็นธุรกิจรายใหญ่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าที่เหมือน ๆ กันทุกธนาคาร รวมทั้งการแข่งขันเพื่อขยายตลาดด้านสินเชื่อรายย่อยก็เพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้น

เมื่อภาคอุตสาหกรรมยังมีกำลังผลิตส่วนเกินอยู่ โดยมีกำลังผลิตที่ไม่ได้ใช้งานประมาณร้อยละ 60.0 ผสมกับปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้กว่า 1 ล้านล้านบาท ทำให้โอกาสในการปล่อยสินเชื่อกับภาคธุรกิจขนาดใหญ่มีความยากลำบาก ส่วนในภาคการให้สินเชื่อรายย่อย ก็ได้รับผลกระทบจากสภาพคล่องส่วนเกินในระบบ (ประมาณ 600-700 พันล้านบาท) ประกอบกับธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบตั้งเป้าเติบโตจากสินเชื่อรายย่อย ทำให้การเติบโตของภาคสินเชื่อรายย่อยมีการแข่งขันด้านราคากันอย่างรุนแรง โดยเฉพาะสินเชื่อเคหะ

เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2545 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข รายได้ขั้นต่ำของผู้ขอบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ และเข้ามาควบคุมดูแลในเรื่องค่าบริการประจำปี ค่าธรรมเนียมการถอนเงินสด และการเรียกเก็บค่าบริการต่าง ๆ ซึ่งกระทบต่อการขยายตัวของธุรกิจบัตรเครดิต และรายได้ของธุรกิจโดยรวม ธนาคารพาณิชย์จึงต้องประเมิน และกำหนดแนวทางในการปรับตัวอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งการใช้อนุมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดต้นทุนในการดำเนินงาน และเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า BBL, TMB, BAY และ DBS มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดี ส่วน SCB, BOA, SCNB และ UOB มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนต่ำ สำหรับประสิทธิภาพทางด้านรายได้นั้น SCNB, DBS, KTB และ BOA มีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ดี แต่ BT, SCIB, UOB และ BAY กลับมีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ต่ำ ส่วนธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านกำไรดี มี KTB, KBANK, BOA และ BT แต่ SCNB, UOB, SCB และ TMB กลับมีประสิทธิภาพทางด้านกำไรต่ำ

ปี 2546 นับเป็นปีที่ภาวะเศรษฐกิจโลกขยายตัวดีขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะการที่ประเทศจีนได้กลายเป็นฐานการผลิตที่ยิ่งใหญ่ของโลก และการที่ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกปรับสูงขึ้นอย่างชัดเจน ปัจจัยจากภายนอกดังกล่าวส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยขยายตัวสูงมากกว่าร้อยละ 17.0 ต่อปี ในขณะที่การบริโภคภายในประเทศก็ขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้ช่วยผลักดันให้เศรษฐกิจไทยในปีนี้มีอัตราการขยายตัวสูงถึงกว่าร้อยละ 6.0 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าปีที่แล้ว

จากปัจจัยที่ได้กล่าวข้างต้น ทำให้การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยมีความก้าวหน้ามากขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โครงการสำคัญหลายโครงการที่ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ได้ริเริ่มขึ้นในช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้ปรากฏผลเป็นรูปธรรม ได้แก่ การปรับปรุงองค์กร การปรับปรุงระบบเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากร การจัดการบริหารความเสี่ยง และการปรับปรุงระบบงานภายในให้พร้อมรับการแข่งขันที่คาดว่าจะทวีความรุนแรงขึ้น ทำให้ธนาคาร

พาณิชย์ทุกแห่ง ยังคงยึดแนวทาง และมาตรการต่าง ๆ ที่ช่วยควบคุมค่าใช้จ่าย และเพิ่มรายได้ อย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาว่า ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนดี มี BAY, BT, BBL และ KTB ส่วน TMB, UOB, SCIB และ BOA เป็นธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้าน ต้นทุนต่ำ สำหรับประสิทธิภาพทางด้านรายได้นั้น BT, KTB, DBS และ SCNB มีประสิทธิภาพ ทางด้านรายได้ดี แต่ SCIB, BAY, KBANK และ BBL กลับมีประสิทธิภาพทางด้านรายได้ต่ำ ส่วน ธนาคารที่มีประสิทธิภาพทางด้านกำไรดี มี DBS, BOA, SCNB และ SCIB แต่ BT, UOB, BAY และ KTB กลับมีประสิทธิภาพทางด้านกำไรต่ำ

ในปี 2547 เศรษฐกิจของประเทศยังต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกลับมาระบาดของไข้หวัดนก ราคาน้ำมัน ความไม่สงบใน ภาคใต้ และภัยพิบัติจากกรณีคลื่นยักษ์เมื่อปลายปี แต่เศรษฐกิจไทยก็ยังได้รับแรงขับเคลื่อนจาก ความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลก ทำให้ภาคส่งออกขยายตัวในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ในขณะที่การ บริโภคภายในประเทศก็ยิ่งเพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับการขยายการลงทุนภาคเอกชน ปัจจัยทั้งหลายนี้มี ผลทำให้เศรษฐกิจไทยในปีนี้ ขยายตัวในระดับร้อยละ 6.1 เมื่อเทียบกับปีก่อน รวมถึงอัตรา ดอกเบี้ยที่เริ่มขยับตัวขึ้นจากระดับที่ต่ำเป็นประวัติการณ์ ซึ่งภาพรวมเศรษฐกิจดังกล่าวมีแนวโน้ม ในเชิงบวก ที่จะทำให้อุทธิกริยาธนาคารมีการแข่งขันกันมากขึ้นตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา ระบบสถาบันการเงินฉบับใหม่ แม้กระนั้นก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ต่างได้ร่วมมือกัน เพื่อปรับปรุง และพัฒนาสภาวะแวดล้อมทางการเงินให้เอื้อประโยชน์แก่ลูกค้า และสร้างความแข็งแกร่งให้กับ ระบบเศรษฐกิจโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้ว่า ภาคการเงินได้ร่วมมือกันจัดตั้งบริษัทข้อมูล เครดิต และได้ร่วมมือกับภาครัฐดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความ สามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้รับความสะดวก และสามารถเข้าถึงบริการของธนาคารพาณิชย์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

แต่ปัจจัยสำคัญที่จะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในระยะยาวประการหนึ่ง ได้แก่ การ ที่ประเทศไทยมีนโยบายเปิดกว้าง และอยู่ระหว่างการเจรจาทำสัญญาข้อตกลงการค้าเสรีกับ ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ ปัจจัยนี้จะมีผลกระทบต่อนำให้มีการแข่งขันสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ เปิดโอกาสให้อุทธิกริยาไทยบางประเภทขยายตัวสู่ตลาดโลกได้มากยิ่งขึ้นด้วย ดังนั้น ผลกระทบในด้าน ต่าง ๆ จากข้อตกลงทางการค้า จึงเป็นประเด็นที่จะต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไปว่าจะมีผล อย่างไรต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยบ้าง